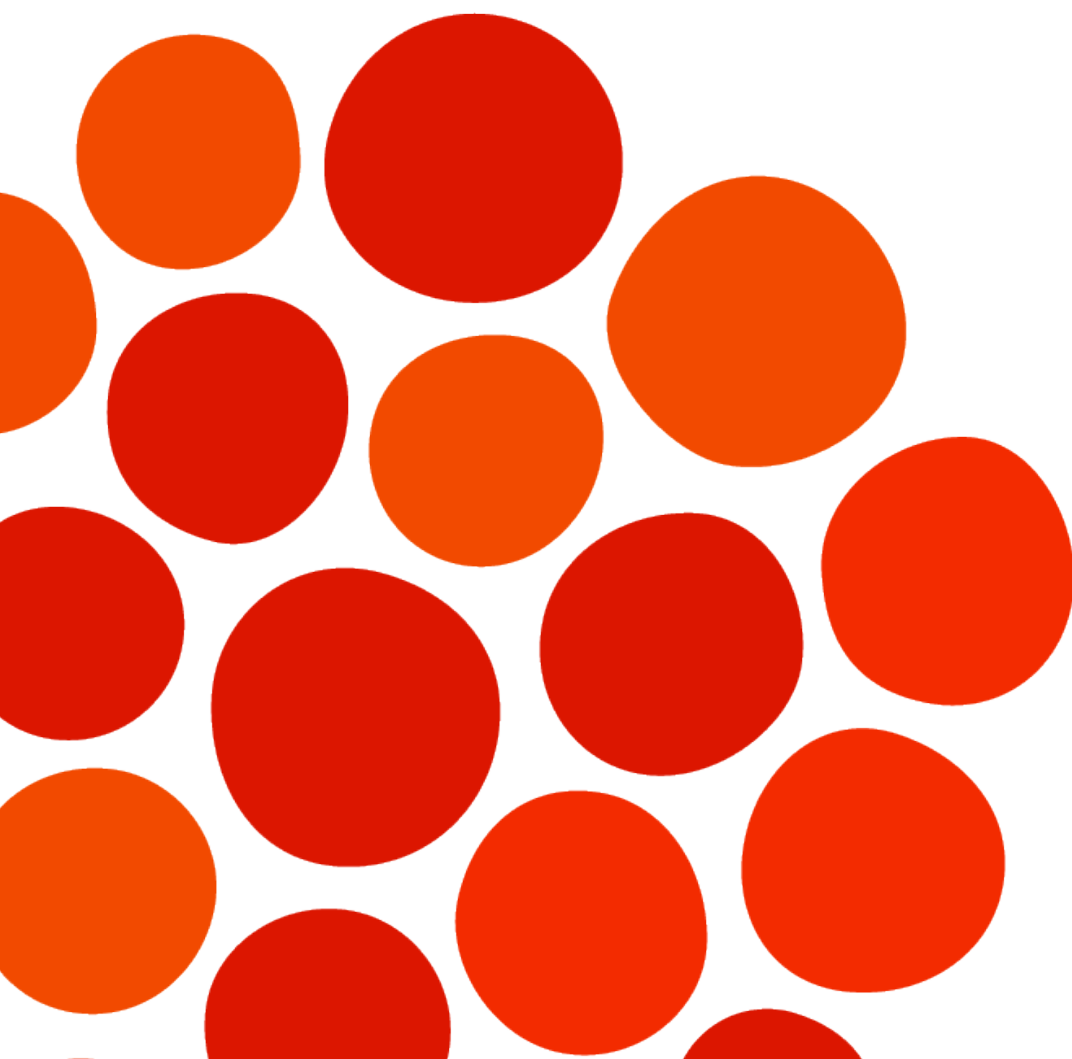

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE
1.1.–31.12.2017

Pihlajalinnan tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2017 (12 kk)

Tilikauden liikevaihto ja kannattavuus paranivat odotetusti

Loka–joulukuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 107,9 (103,7) miljoonaa euroa – kasvua 4 prosenttia
- Käyttökate (EBITDA) oli 8,1 (7,1) miljoonaa euroa
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 8,5 (7,1) miljoonaa euroa – kasvua 20 prosenttia
- Liikevoitto (EBIT) oli 4,6 (3,9) miljoonaa euroa
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 4,9 (3,9) miljoonaa euroa – kasvua 27 prosenttia
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,12 (0,12) euroa/osake

Tammi–joulukuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 424,0 (399,1) miljoonaa euroa – kasvua 6 prosenttia
- Käyttökate (EBITDA) oli 33,3 (27,9) miljoonaa euroa
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 34,1 (28,9) miljoonaa euroa – kasvua 18 prosenttia
- Liikevoitto (EBIT) oli 19,1 (15,1) miljoonaa euroa
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 20,0 (16,6) miljoonaa euroa – kasvua 20 prosenttia
- Henkilöstö tilikauden lopussa oli 4 753 (4 407)
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,46 (0,39) euroa/osake

KESKEISET TUNNUSLUVUT	10–12/2017 3 kk	10–12/2016 3 kk	1–12/2017 12 kk	1–12/2016 12 kk
TULOSLEIKELMA				
Liikevaihto, milj. euroa	107,9	103,7	424,0	399,1
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	8,1	7,1	33,3	27,9
Käyttökate, %	7,5	6,8	7,9	7,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa*	8,5	7,1	34,1	28,9
Oikaistu käyttökate, %*	7,9	6,8	8,0	7,2
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	4,6	3,9	19,1	15,1
Liikevoitto, %	4,2	3,7	4,5	3,8
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa*	4,9	3,9	20,0	16,6
Oikaistu liikevoitto, %*	4,6	3,7	4,7	4,2
Voitto ennen veroja (EBT), milj. euroa	4,1	3,5	17,4	13,7
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT				
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,12	0,12	0,46	0,39
Oma pääoma per osake, eur			4,87	4,74
Osinko/osake, euroa (hallituksen ehdotus)			0,16	0,15
MUUT TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)			11,8	10,8
Oman pääoman tuotto, % (ROE)			13,6	11,1
Omavaraisuusaste, %			41,8	46,5
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %			32,3	21,9
Korolliset nettoraahoitusvelat, milj. euroa			34,2	22,1
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen 12 kk*			1,0	0,8
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa**	9,8	5,4	30,4	27,3
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	16,5	13,2	34,9	32,3
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	12,7	7,1	16,4	6,8
Henkilöstö keskimäärin (FTE)***			3 879	3 526
Henkilöstö kauden lopussa			4 753	4 407
Ammattiharjoittajia			992	942

* Määrältään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden

lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset. Käyttökatteen oikaisu vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,4 (0,0) miljoonaa euroa ja tilikaudella yhteensä 0,7 (1,0) miljoonaa euroa. Liikevoiton oikaisu vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,4 (0,0) miljoonaa euroa ja tilikaudella yhteensä 0,9 (1,5) miljoonaa euroa.

** Rahoitusleasingosopimuksia ei sisällytetä bruttoinvestointeihin.

*** Pihlajalinna on ryhtynyt raportoimaan henkilöstöä keskimäärin kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna (FTE) aikaisemman Henkilöstö keskimäärin -tunnusluvun sijaan.

Pihlajalinnan näkymät vuodelle 2018

Vuoden 2018 liikevaihdon odotetaan kasvavan selvästi vuodesta 2017 erityisesti yritysjärjestelyjen johdosta. Oikaistun liikevoiton (EBIT) odotetaan paranevan vuodesta 2017.

Tilikauden 2017 liikevaihto oli 424,0 miljoonaa euroa ja oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 20,0 miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan toimitusjohtaja Joni Aaltonen:

Pihlajalinna-konsernin vuoden 2017 liikevaihto ja kannattavuus kehittyivät odotetusti. Investoinnit digikehitykseen ja brändiuudistukseen heikentävät tilikauden tulosta, mutta uskon näiden panostusten näkyvän parempana kannattavuutena jo lähitulevaisuudessa.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentissä (P & S) myönteinen kehitys jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä. Etenkin kokonaisulkoistusten kannattavuus parani selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkiaan segmentin kannattavuus on noussut odotettua nopeammin tavoiteltuun kannattavuustasoon, mihin voimme olla erittäin tyytyväisiä.

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito -segmentin (L & E) viimeisen neljänneksen tulos oli odotusten mukainen. Ulkoistetun erikoissairaanhoiton kulukehitys oli odotettu. Ulkoistetun erikoissairaanhoiton luonteen mukaisesti vaihtelut vuosineljänneksen välillä ovat melko suuria. Tilikauden aikana segmentin liikevaihto on kehittynyt hyvin, mutta kannattavuutta ovat painaneet panostukset digikehitykseen ja brändiuudistukseen. Tilikauden aikana toteutettujen yritysostojen liikevaihto ja kannattavuus ovat kehittyneet odotetusti.

Vuosi sitten julkistamamme valtakunnallinen laajentuminen on edennyt suunnitellusti. Ensimmäiset uudet, täyden palvelun toimipisteet avattiin

vuodenvaihteessa Turussa ja Oulussa, ja seuraavaksi on vuorossa Seinäjoki. Tämän ja ensi vuoden aikana aiomme laajentua vielä viiteen uuteen maakuntakeskukseen ja vahvistaa selvästi pääkaupunkiseudun toimipisteverkostoamme. Uusien toimipisteiden perustamisen lisäksi olemme tehneet ja teemme jatkossakin strategisia yritysostoja. Tällaisia ovat olleet tilikauden päättymisen jälkeen toteutetut Salon Lääkintälaboratorion, hämeenlinnalaisen Linnan Klinikin ja kymenlaaksolaisen Kymijoen Työterveys Oy:n hankinnat.

Sote-uudistuksen lykkääntyminen aktivoi kuntamarkkinaa vuoden viimeisellä neljänneksellä. Suunniteltujen sote-linjausten vuoksi kunnat hakevat ratkaisuja etupäässä kiinteistövetoisesti. Pihlajalinna arvioi hankkeita tapauskohtaisesti ja lähtee liikkeelle hankkeissa, joissa voimme hyödyntää alueellista synergiaa. Tähän vaikuttavat

esimerkiksi riittävä väestöpohja, palvelusetelitoiminnan laajuus sekä hoiva- ja terveydenhoitopalvelujen mahdollisuudet alueella.

Suomen hallitus esitteli katsauskauden jälkeen uusimman luonnoksen sosiaali- ja terveystalouden rakenneuudistukseen liittyvästä valinnanvapauslaista. Uusimmassa versiossa on poistettu maakuntien velvollisuus antaa erikoissairaanhoidon asiakaseteleitä muuten kuin silloin, jos hoitotakuu ei toteudu. Emme näe, että tällä on isoa vaikutusta tulevaan markkinaan. Kun väestö ikääntyy ja julkinen sektori karsii ja keskittää erikoissairaanhoidon, yksityiselle avautuu mahdollisuuksia täydentää julkisen sektorin palvelutarjontaa etenkin perustason erikoissairaanhoidossa ja kiireettömässä erikoissairaanhoidossa. Tämä avaa yksityisille toimijoille mahdollisuuden kasvattaa osuuttaan erikoissairaanhoidon palvelutuotannosta.

Tilikauden jälkeen julkistettu Forever-liikuntakeskusetjun osto laajentaa Pihlajalinnan toimintaa hyvinvointipalveluihin. Liikuntakeskustoiminta täydentää erinomaisesti esimerkiksi ennaltaehkäisevää toimintaa työterveyshuollossa ja kuntoutumista erikoissairaanhoidon toimenpiteiden jälkeen. Lisäksi hyvinvoinnin edistäminen on tulevaisuudessa entistä tärkeämpää, kun yhä suurempi osa terveydenhuollosta siirtyy sote-uudistuksen vuoksi suoriteperusteisista palkkioista kiinteähintaiseen liiketoimintamalliin. Tässä kehityksessä Pihlajalinna on etulinjassa, sillä liikevaihdostamme yli 60 prosenttia tulee jo nyt kiinteähintaisesta liiketoiminnasta.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Loka–joulukuu 2017

Pihlajalinnan liikevaihto neljänneltä vuosineljännekseltä oli 107,9 (103,7 ed. vuonna) miljoonaa euroa, kasvua 4,2 miljoonaa euroa eli 4,0 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 0,5 miljoonaa euroa eli 0,5 prosenttia sisältäen Soinin sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuotannon aloituksen 1.1.2017. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 3,6 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia.

Neljännän vuosineljänneksen käyttökate oli 8,1 (7,1) miljoonaa euroa, kasvua 1,1 miljoonaa euroa eli 15 prosenttia. Kannattavuus parani erityisesti Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuksissa. Myös vuosineljänneksen julkisen erikoissairaanhoidon kustannukset jäivät edellisvuotta alemmalle tasolle. Kannattavuutta rasittivat uusien toimipisteiden aloituskustannukset, panostukset brändiuudistukseen ja digitalisaatioon, suunterveyden- ja leikkaustoiminnan vuokravastuiden alaskirjaukset sekä toimitusjohtajavaihdos. Yritysjärjestelyiden varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut olivat 0,3 (0,0) miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 8,5 (7,1) miljoonaa euroa, kasvua 1,4 miljoonaa euroa eli 20 prosenttia. Loka–joulukuun käyttökateen oikaisu olivat yhteensä 0,4 (0,0) miljoonaa euroa. Vuosineljänneksen vertailtavuuden parantamiseksi Pihlajalinna esittää oikaisuerinä tytäryhtiön aiemman omistuksen kirjaamisen käypään arvoon, vuokravastuiden alaskirjaukset ja irtisanomiskulut.

Oikaistu käyttökate kasvoi neljännellä vuosineljänneksellä yritysjärjestelyjen johdosta 0,6 miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 3,6 (3,2) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,4 (1,2) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,0 (0,9) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 2,2 (2,0) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 4,6 (3,9) miljoonaa euroa, kasvua 0,7 miljoonaa euroa eli 18 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) vuosineljänneksellä oli 4,2 (3,7) prosenttia. Oikaistu liikevoitto vuosineljännekseltä oli 4,9 (3,9) miljoonaa euroa, kasvua 1,0 miljoonaa euroa eli 27 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 4,6 (3,7) prosenttia. Oikaistuun liikevoittoon vaikuttavat samat oikaisuerät kuin oikaistuun käyttökatteeseen.

Konsernin nettorahoituskulut vuosineljänneksellä olivat -0,4 (-0,3) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 4,1 (3,5) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa eli 17 prosenttia. Tuloslaskelman tuloverot olivat -0,6 (-0,5) miljoonaa euroa. Vuosineljänneksen voitto oli 3,5 (3,0) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,12 (0,12) euroa.

Tammi–joulukuu 2017

Pihlajalinnan liikevaihto tilikaudelta oli 424,0 (399,1) miljoonaa euroa, kasvua 24,9 miljoonaa euroa eli 6,2 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 10,1 miljoonaa euroa eli 2,5 prosenttia sisältäen Soinin sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuotannon aloituksen 1.1.2017. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 14,8 miljoonaa euroa eli 3,7 prosenttia.

Käyttökate oli 33,3 (27,9) miljoonaa euroa, kasvua 5,4 miljoonaa euroa eli 19 prosenttia. Käyttökate kasvoi lähinnä Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten ja työvoimapalveluiden kannattavuuden paranemisen ansiosta. Kannattavuutta rasittivat panostukset digitalisaatioon ja brändiuudistukseen, uusien toimipisteiden aloituskustannukset, suunterveyden- ja leikkaustoiminnan yksiköiden vuokravastuiden alaskirjaukset sekä irtisanomiskulut. Yritysjärjestelyjen varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut olivat 0,9 (0,6) miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 34,1 (28,9) miljoonaa euroa, kasvua 5,1 miljoonaa euroa eli 18 prosenttia. Tilikauden käyttökäteen oikaisut olivat yhteensä 0,7 (1,0) miljoonaa euroa. Tilikausien vertailtavuuden parantamiseksi Pihlajalinna esittää oikaisuerinä tytäryhtiöiden aiemman omistuksen kirjaamisen käypään arvoon, vuokravastuiden alaskirjaukset, irtisanomiskulut ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, kuten vertailukauden käyttökate heikentänyt leikkaustoiminnan aikaisemmalla tilikaudella päättyneen tuotantosopimuksen hyvite 0,9 miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate kasvoi tilikaudella yritysjärjestelyjen johdosta 2,3 miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 14,2 (12,8) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 5,2 (4,5) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 3,8 (3,4) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 9,0 (8,2) miljoonaa euroa.

Poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 0,1 (0,5) miljoonan euron arvonalentumistappiot johtuen Suunterveydenhoidon, ja vertailutilikaudella myös leikkaustoiminnan, toimipisteiden sulkemisista. Kyseiset erät on käsitelty liikevoiton oikaisuerinä operatiivisen liiketoiminnan tilikausien välisen vertailtavuuden parantamiseksi.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 19,1 (15,1) miljoonaa euroa, kasvua 4,0 miljoonaa euroa eli 26 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 4,5 (3,8) prosenttia. Oikaistu liikevoitto tilikaudelta oli 20,0 (16,6) miljoonaa euroa, kasvua 3,4 miljoonaa euroa eli 20 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 4,7 (4,2) prosenttia. Tilikauden liikevoiton oikaisut olivat edellä esitetysti yhteensä 0,9 (1,5) miljoonaa euroa.

Konsernin nettorahoituskulut tilikaudella olivat -1,7 (-1,4) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 17,4 (13,7) miljoonaa euroa, kasvua 3,7 miljoonaa euroa eli 27 prosenttia. Tuloslaskelman tuloverot olivat -3,4 (-3,0) miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 14,1 (10,8) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,46 (0,39) euroa.

Strategiset toimenpiteet tilikauden aikana

Pihlajalinnan strategian painopisteitä ovat tilikaudella olleet toimipisteverkoston laajentaminen, terveystalveluiden digitalisointi, Pihlajalinnan brändiuudistus ja tunnettuuden parantaminen, tiedolla johtaminen, verkkosivujen ja -ajanvarauksen uudistaminen ja Contact Center -toiminnan uudelleenorganisointi.

Toimipisteverkoston laajentaminen eteni suunnitellusti. Uudet itse perustetut täyden palvelun lääkärikeskukset aloittivat toimintansa tilikauden 2018 alussa Oulussa ja Turussa. Yritysjärjestelyjen kautta Pihlajalinna laajeni tilikauden aikana Kuopioon, Leppävirralle, Suonenjoelle, Ouluun, Raaheen ja Paraisille.

Pihlajalinna-mobiilisovellus otettiin käyttöön työterveys- ja vakuutusasiakkaille tilikauden aikana. Sovelluksen kehitys ja lanseeraus uusille asiakasryhmille jatkuvat ripeästi seuraavalla tilikaudella.

Pihlajalinna valmistautui tulevaan valinnanvapauteen siirtymällä tilikauden aikana yhteen brändiin, Pihlajalintaan. Yhtiön Kauan Eläköön Elämä -lanseerauskampanja sai erinomaisen vastaanoton mediassa ja paransi Pihlajalinnan valtakunnallista tunnettuutta selvästi.

Pihlajalinna täsmensi strategiansa pääkohtia osana yhtiön valmistautumista sote-uudistukseen. Pääkohdat ovat yhtiön tehtävä, näkymä, arvot, palveluvalikoima sekä taloudelliset tavoitteet.

Tehtävä: Autamme suomalaista elämään parempaa elämää

Näkymä: Olemme Suomen arvostetuin sote-yhtiö vuonna 2020

Arvot: Eettisyys, energisyys ja ennakkoluulottomuus

Yhtiön liiketoiminta perustuu jatkossakin laajaan palveluvalikoimaan, jonka ansiosta yhtiö voi kasvaa erilaisissa toimintaympäristöissä, hajauttaa riskejä sekä taata asiakkailleen vaikuttavat ja sujuvat hoitoketjut. Yhtiön aiemmin julkistetut pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet pysyvät ennallaan eli liikevoiton (EBIT) taso yli seitsemän prosenttia liikevaihdosta ja nettovelan taso alle kolme kertaa käyttökate (EBITDA).

Strategian täsmennyksen yhteydessä Pihlajalinna ilmoitti arvioineensa toimintarakennettaan suhteessa tulevaan sote-uudistukseen ja sen jälkeiseen toimintaympäristöön. Yhtiö kertoi ryhtyneensä suunnittelemaan uutta rakennetta, koska nykyrakenne ei täysin vastaa tulevaisuuden asiakastarpeita.

Markkina- ja lainsäädäntökatsaus

Suomen hallitus esitteli tammikuussa 2018 täsmennetyt luonnokset sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutokseen liittyvästä valinnanvapauslaista. Uusimmassa versiossa on mm. poistettu maakuntien velvollisuus antaa erikoissairaanhoidon asiakasasetteita muuten kuin silloin, jos hoitotakuu ei toteudu. Pihlajalinna katsoo, että väestön ikääntyessä ja julkisen sektorin karsiessa ja keskittäessä erikoissairaanhoidon aiempaa harvalukuisempiin yksiköihin yksityiselle sektorille avautuu mahdollisuuksia täydentää julkisen sektorin palvelutarjontaa etenkin perustason erikoissairaanhoidossa ja kiireettömässä erikoissairaanhoidossa. Tämä avaa yksityisille toimijoille mahdollisuuden kasvattaa osuuttaan erikoissairaanhoidon palvelutuotannosta.

Hallituksen esitys asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa on tarkoitus antaa eduskunnalle maaliskuun alkupuolella 2018. Tavoitteena on, että eduskunta päättäisi kaikista maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvistä laeista kesäkuussa 2018 ja uudistus tulisi voimaan 1.1.2020. Henkilökohtainen budjetti ja asiakasasettelit olisi otettava käyttöön viimeistään 1.7.2020. Sote-keskukset aloittaisivat toimintansa 1.1.2021 ja suunhoidon yksiköt 1.1.2022.

Valinnanvapausmarkkinan koko olisi STM:n tammikuussa julkaistun arvion mukaan noin 5,4 miljardia euroa (sote-keskukset n. 1,9 miljardia euroa, asiakasasettelit n. 1,6 miljardia euroa, henkilökohtainen budjetti n. 1,5 miljardia euroa ja suunhoidon yksiköt n. 0,4 miljardia euroa).

Sote-uudistuksen lykkäytyminen aktivoi kuntamarkkinaa vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä. Suunniteltujen sote-linjausten vuoksi kunnat hakevat ratkaisuja etupäässä kiinteistövetoisesti. Pihlajalinna arvioi hankkeita tapauskohtaisesti ja lähtee liikkeelle hankkeissa, joissa yhtiö voi hyödyntää alueellista synergiaa.

Hattulan kunta valitsi 15.1.2018 Pihlajalinnan Hattulan perusterveydenhuollon ja työterveyshuollon palveluntuottajaksi. Sopimuksen vuotuinen arvo on kilpailutuksen mukaan noin 3,5 miljoonaa euroa. Sopimuksen kesto on vähintään viisi ja enintään kahdeksan vuotta. Ulkoistus koskee noin 20:tä prosenttia kunnan tai kuntayhtymän vastuulla olevista sote-palveluista, joten sopimuksen arvo ei ylitä ulkoistuksia koskevan rajoituslain 30 prosentin rajaa. Hankinnasta on valitettu markkinaoikeuteen.

Nokian kaupunginvaltuusto päätti 12.2.2018 aloittaa selvitystyön Nokian kaupungin liittämiseksi Mänttä-Vilppulan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen. Jos kaupungit pääsevät sopimukseen liittymisestä, yhteistoiminta-alue voi edellyttää Pihlajalinna-ryhmittymän tuottavan Mänttä-Vilppulan kanssa aiemmin solmitun palvelutuotantosopimuksen mukaisesti sote-palveluita myös Nokialle. Yhteistoiminta-alueeseen liittyminen vaatii Nokian, Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen kunnanvaltuustojen hyväksynnän.

L & E -segmentin markkina on vakaa. Työterveysmarkkinan arvioidaan kasvavan, mikäli kunnat ja muut julkisyhteisöt luopuvat omistamistaan työterveyshuoltopalveluita tuottavista yhtiöistä. Esimerkiksi Kotkan kaupunki myi Kymijoen Työterveys Oy:n Pihlajalinnalle tammikuussa 2018. Niin sanotun yksityisen rahan kysynnässä on jonkin verran vaihtelua, mikä on näkynyt edelleen suunterveydenhoidon kysynnän heikkoutena.

Liiketoimintasegmentit

Segmenttien tuloskehitys

kvartaali	L & E		P & S	
	10-12/2017	10-12/2016	10-12/2017	10-12/2016
Liikevaihto, milj. euroa	60,6	56,8	49,4	49,1
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	3,0	4,2	5,3	3,1
Käyttökate, %	5,0	7,4	10,8	6,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa	3,4	4,2	5,3	3,1
Oikaistu käyttökate, %	5,6	7,4	10,8	6,2
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	0,5	1,7	4,5	2,5
Liikevoitto, %	0,8	3,0	9,0	5,1
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa	0,9	1,7	4,5	2,5
Oikaistu liikevoitto, %	1,4	3,0	9,0	5,1
kumulatiivinen	1-12/2017	1-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto, milj. euroa	234,1	215,6	197,6	189,8
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	13,7	16,4	21,6	12,9
Käyttökate, %	5,8	7,6	10,9	6,8
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa	14,2	17,3	21,6	13,0
Oikaistu käyttökate, %	6,1	8,0	10,9	6,9
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	3,6	6,2	17,9	10,9
Liikevoitto, %	1,5	2,9	9,1	5,7
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa	4,3	7,5	17,9	11,0
Oikaistu liikevoitto, %	1,8	3,5	9,1	5,8

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito (L & E)

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito -segmentti jakaantuu neljään palvelualueeseen: Lääkärikeskukset, Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoito, Suunterveydenhoito ja Työterveyshuolto.

Loka-joulukuu 2017

L & E -segmentin liikevaihto vuosineljänneksellä oli 60,6 (56,8) miljoonaa euroa, kasvua 3,8 miljoonaa euroa eli 6,6 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 4,6 miljoonaa euroa eli 8,0 prosenttia. Vuosineljänneksen orgaaninen kasvu oli negatiivinen. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyjen johdosta lähinnä Lääkärikeskukset- ja Työterveyshuolto-palvelualueilla.

L & E -segmentin käyttökate vuosineljänneksellä oli 3,0 (4,2) miljoonaa euroa. Panostukset digitalisaatioon ja brändiuudistukseen sekä uusien toimipisteiden aloituskustannukset heikensivät segmentin kannattavuutta. Vuosineljänneksen julkisen erikoissairaanhoidon kustannukset jäivät edellisvuotta alemmalle tasolle, mikä puolestaan paransi segmentin kannattavuutta.

Oikaistu käyttökate oli 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Vuosineljänneksen käyttökäteen oikaisut olivat yhteensä 0,4 (0,0) miljoonaa euroa. Vuosineljänneksien välisen vertailukelpoisuuden parantamiseksi kirjatut oikaisut liittyivät Suunterveydenhoidon ja leikkaustoiminnan toimipisteiden vuokravastuiden alaskirjaukset.

L & E -segmentin vuosineljänneksen poistot ja arvonalentumiset olivat 2,5 (2,5) miljoonaa euroa. Hankintamenojen allokoiteihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 0,8 (0,8) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 1,7 (1,7) miljoonaa euroa.

L & E -segmentin liikevoitto päättyneellä vuosineljänneksellä oli 0,5 (1,7) miljoonaa euroa, oikaistu liikevoitto oli 0,9 (1,7) miljoonaa euroa.

L & E -segmentin liikevaihto sisältää 20,8 miljoonaa euroa julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihtoa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate vuosineljänneksellä oli 0,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli -0,1 miljoonaa euroa.

Tammi–joulukuu 2017

L & E -segmentin liikevaihto tilikaudella oli 234,1 (215,6) miljoonaa euroa, kasvua 18,4 miljoonaa euroa eli 8,6 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 12,7 miljoonaa euroa eli 5,9 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 5,7 miljoonaa euroa eli 2,7 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat Työterveyshuolto, Lääkärikeskukset ja julkinen erikoissairaanhoido.

L & E -segmentin käyttökate tilikaudella oli 13,7 (16,4) miljoonaa euroa. Panostukset digitalisaatioon, brändiuudistukseen ja markkinointiin, uusien toimipisteiden aloituskustannukset sekä suunterveyden- ja leikkaustoiminnan yksiköiden vuokravastuiden alaskirjaukset heikensivät segmentin kannattavuutta. Lääkärikeskukset-palvelualueen kannattavuus heikkeni edellisestä tilikaudesta.

Oikaistu käyttökate oli 14,2 (17,3) miljoonaa euroa. Tilikauden käyttökateen oikaisut olivat yhteensä 0,5 (0,9) miljoonaa euroa. Tilikausien välisen vertailukelpoisuuden parantamiseksi kirjatut oikaisut tilikaudella liittyivät Suunterveydenhoidon ja leikkaustoiminnan toimipisteiden vuokravastuiden alaskirjauksiin sekä irtisanomiskuluihin. Vertailutilikauden käyttökate heikensi puolestaan leikkaustoiminnan aikaisemmalla tilikaudella päättyneen tuotantosopimuksen hyvite 0,9 miljoonaa euroa, joka on esitetty oikaisueränä.

L & E -segmentin tilikauden poistot ja arvonalentumiset olivat 10,0 (10,2) miljoonaa euroa. Hankintamenojen allokoiteihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 3,3 (3,3) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 6,8 (7,0) miljoonaa euroa.

Poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 0,1 (0,5) miljoonan euron arvonalentumistappiot johtuen Suunterveydenhoidon, ja vertailutilikaudella myös leikkaustoiminnan, toimipisteiden sulkemisista. Kyseiset erät on käsitelty liikevoiton oikaisuerinä operatiivisen liiketoiminnan tilikausien välisen vertailtavuuden parantamiseksi.

L & E -segmentin liikevoitto tilikaudella oli 3,6 (6,2) miljoonaa euroa, oikaistu liikevoitto oli 4,3 (7,5) miljoonaa euroa. Tilikauden liikevoiton oikaisut olivat edellä esitetysti yhteensä 0,6 (1,4) miljoonaa euroa.

L & E -segmentin liikevaihto sisältää 84,3 miljoonaa euroa julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihtoa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 0,9 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 0,7 miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirin kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä merkittävästi vaikuttaa erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhteisyyksissä.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentti jakaantuu kahteen palvelualueeseen: Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset ja Muut liiketoiminnot, joka sisältää terveysasemaulkoistukset, työvoimapalvelut ja asumispalvelut (sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset).

Loka–joulukuu 2017

P & S -segmentin liikevaihto vuosineljänneksellä oli 49,4 (49,1) miljoonaa euroa, kasvua 0,3 miljoonaa euroa eli 0,6 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 0,4 miljoonaa euroa eli 0,8 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu jäi negatiiviseksi huolimatta Soinin palvelutuotannon aloittamisesta 1.1.2017 ja työvoimapalveluiden myynnin kasvusta, koska Pihlajalinnan alun perin viidestä vastaanottokeskuksesta

kaksi on tilikauden aikana suljettu. Jatkaviin vastaanottokeskuksiin on solmittu tilikauden aikana uudet sopimukset. Pihlajalinna on Maahanmuuttoviraston puitesopimustoimittaja.

P & S -segmentin käyttökate vuosineljänneksellä oli 5,3 (3,1) miljoonaa euroa, kasvua 2,3 miljoonaa euroa eli 75 prosenttia. Kannattavuutta paransivat Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset.

P & S -segmentin vuosineljänneksen poistot ja arvonalentumiset olivat 0,9 (0,5) miljoonaa euroa. Hankintamenojen allokoiteihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 0,1 (0,1) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 0,8 (0,5) miljoonaa euroa.

P & S -segmentin liikevoitto päättyneellä vuosineljänneksellä oli 4,5 (2,5) miljoonaa euroa, kasvua 1,9 miljoonaa euroa eli 77 prosenttia.

Tammi–joulukuu 2017

P & S -segmentin liikevaihto tilikaudella oli 197,6 (189,8) miljoonaa euroa, kasvua 7,8 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 5,8 miljoonaa euroa eli 3,1 prosenttia, ja se johtui lähinnä Soinin palvelutuotannon aloittamisesta 1.1.2017. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 2,0 miljoonaa euroa eli 1,0 prosenttia.

P & S -segmentin käyttökate oli 21,6 (12,9) miljoonaa euroa. Kannattavuutta paransivat Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset sekä työvoimapalvelut.

Oikaistu käyttökate päättyneellä tilikaudella oli 21,6 (13,0) miljoonaa euroa, kasvua 8,5 miljoonaa euroa eli 65 prosenttia. Tilikauden käyttökateen oikaisut olivat yhteensä 0,0 (0,1) miljoonaa euroa. Tilikausien välisen vertailukelpoisuuden parantamiseksi kirjattu oikaisu edellisellä tilikaudella liittyi hoivaliiketoiminnan irtisanomiskuluihin.

P & S -segmentin tilikauden poistot ja arvonalentumiset olivat 3,7 (2,0) miljoonaa euroa. Hankintamenojen allokoiteihin liittyvät aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 0,5 (0,2) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 3,1 (1,8) miljoonaa euroa.

P & S -segmentin liikevoitto tilikaudella oli 17,9 (10,9) miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoitto oli 17,9 (11,0) miljoonaa euroa, kasvua 6,9 miljoonaa euroa eli 63 prosenttia.

Konsernin rahavirta ja tase

Pihlajalinna-konsernin taseen loppusumma oli tilikauden lopussa 253,6 (217,7) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat yhteensä 37,1 (27,5) miljoonaa euroa.

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta tilikaudelta oli 34,9 (32,3) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääomaa vapautui tilikaudella 6,6 (7,6) miljoonaa euroa. Konsernin nettokäyttöpääomatarpeet vaihtelevat vuoden aikana tiettyä kausiluonteisuutta noudattaen. Nettokäyttöpääomaa yleensä vapautuu vuoden loppua kohden. Kesälomakaudella vuosilomakorvausten maksu taas sitoo nettokäyttöpääomaa. Lisäksi merkittävät TyEL-ennakot vaikuttavat tilikauden aikana nettokäyttöpääoman sitoutumiseen.

Investointien nettorahavirta oli -18,5 (-25,5) miljoonaa euroa. Tytäryritysten hankinnat vaikuttivat investointien nettorahavirtaan tilikaudella -8,9 (-21,1) miljoonaa euroa. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat tilikaudella -10,1 (-4,9) miljoonaa euroa ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot olivat 0,2 (0,3) miljoonaa euroa. Saadut osingot olivat 0,1 (0,3) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) oli 16,4 (6,8) miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta oli -6,9 (5,4) miljoonaa euroa. Tilikaudella konserni nosti uutta lainaa limiiteistään 14,5 (14,9) miljoonaa euroa ja lyhensi rahoitusvelkojaan sisältäen tililimiittien muutokset yhteensä 6,4 (3,6) miljoonaa euroa. Konsernin emoyhtiö maksoi osinkoa tilikaudella 3,1 miljoonaa euroa. Lisäksi määräysvallattomille omistajille maksettiin tilikaudella osinkoa 2,8 (1,0) miljoonaa euroa. Rahoitusleasingvelkojen maksut olivat 3,2 (2,4) miljoonaa euroa ja maksetut korot sekä muut rahoituskulut olivat 1,8 (1,4) miljoonaa euroa. Konserni kasvatti tilikaudella omistusosuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä ostamalla sitoumuksensa mukaan 15 % yhtiön osakekannasta. Konserni kasvatti omistusosuuttaan myös Kolmostien Terveys Oy:ssä tilikaudella ostamalla sitoumuksensa mukaan 10 % yhtiön osakekannasta, kuten edellisvuonnakin. Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnan vaikutus rahavirtaan oli -4,0 (-1,1) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisaste tilikauden lopussa oli 32,3 (21,9) prosenttia. Korolliset nettovelat olivat 34,2 (22,1) miljoonaa euroa. Tilikaudella 2016 konsernin kolmen varsinaissuomalaisen hoivakodin toimitilavuokrasopimukset esitettiin muina vuokrasopimuksina. Konsernin velkaantuneisuutta tilikaudella nostaa kyseisten vuokrasopimusten korvaaminen uusilla 15 vuoden vuokrasopimuksilla, jotka tulkitaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Kyseisten rahoitusleasingsopimusten nykyarvo tilikauden alussa oli 12,5 miljoonaa euroa.

Tilikauden sijoitetun pääoman tuotto oli 11,8 (10,8) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli 13,6 (11,1) prosenttia.

Pihlajalinnalla on vuoteen 2020 asti voimassa oleva 60 miljoonan euron sitova valmiusluottosopimus ja toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Valmiusluottosopimukseen sisältyy nettovelan ja pro forma -käyttökateen suhteeseen perustuva rahoituskovenantti (leverage). Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2017.

Pihlajalinnalla oli tilikauden lopussa käyttämättömiä rahoituslimiittejä yhteensä 34,8 miljoonaa euroa.

Investoinnit ja yritysostot

Pihlajalinna käytti 31.12.2017 oikeuttaan vaihtaa Dextra Lapsettomuuskliniikka Oy:n liikkeelle laskemasta vaihtovelkakirjalainasta lainan ehtojen mukainen osuus yhtiön uusiin osakkeisiin. Pihlajalinna yhdistelee Dextra Lapsettomuuskliniikka Oy:n tilinpäätöksessään vaiheittain toteutuvan hankinnan mukaisesti. Aiempi omistus kirjattiin käypään arvoon ja syntynyt voitto kirjattiin tulosvaikutteisesti. Pihlajalinnan omistusosuus yhtiössä on vaihdon jälkeen noin 51 %.

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Kolmostien Terveys Oy:ssä joulukuussa ostamalla sitoumuksensa mukaan 10 prosenttia yhtiön osakekannasta Parkanon kaupungilta. Konsernin omistusosuus kaupan jälkeen on 71 prosenttia.

Pihlajalinnan omistusosuudet kuntayhteisyrityksissä tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 olivat seuraavat:

Yhtiö	Pihlajalinnan omistusosuus %
Jokilaakson Terveys Oy	51 %
Jämsän Terveys Oy	51 %
Kuusiolinna Terveys Oy	51 %
Mäntänvuoren Terveys Oy	66 %
Kolmostien Terveys Oy	71 %

Pihlajalinna osti 4.12.2017 Paraisten Lääkärikeskus Oy:n.

Pihlajalinna osti 3.8.2017 oululaisen Caritas Lääkärit Oy:n. Samalla yhtiön nimi muutettiin Pihlajalinna Mattojanpuisto Oy:ksi.

Pihlajalinna osti 6.7.2017 kuopiolaisen Sataman Röntgen Oy:n ja joensuulaisen Joen Magneetti Oy:n osakekannat.

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä heinäkuun 2017 alussa ostamalla sitoumuksensa mukaan 15 prosenttia yhtiön osakekannasta Mänttä-Vilppulan kaupungilta. Konsernin omistusosuus kaupan jälkeen on 66 prosenttia.

Entisestä yhteisyrityksestä Insta Care Oy:stä tuli Pihlajalinnan kokonaan omistama tytäryhtiö 1.6.2017. Samalla yhtiön nimi muutettiin Pihlajalinna Solutions Oy:ksi. Pihlajalinna yhdistelee yhtiön tilinpäätöksessään vaihteittain toteutetun hankinnan mukaisesti. Aiempi omistusosuus kirjattiin käypään arvoon ja syntynyt voitto kirjattiin tulosvaikutteisesti.

Pihlajalinna hankki Kuopion alueella toimivan Itä-Suomen Lääkäritalo Oy:n koko osakekannan 2.1.2017. Itä-Suomen Lääkäritalo on tehnyt Lääkärikeskus ITE -nimen alla läheistä yhteistyötä Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy:n kanssa, jonka Pihlajalinna osti 1.2.2016.

Yhteenveto tilikauden yrityshankinnoista on esitetty tilinpäätöstiedotteen taulukko-osassa sivulla 28.

Tilikauden bruttoinvestoinnit, mukaan lukien yritysostot, olivat 30,4 (27,3) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, jotka muodostuivat kasvun vaatimista kehitys-, lisä- ja korvausinvestoinneista, olivat tilikaudella 8,3 (5,5) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit uusien yksiköiden avaamiseen liittyen olivat 5,1 (0,1) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit yritysjärjestelyihin liittyen olivat yhteensä 17,0 (21,6) miljoonaa euroa.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin sekä uusien yksiköiden avaamiseen liittyvät investointisitoumukset ovat noin 10,4 miljoonaa euroa. Investointisitoumus hyvinvointikeskuksen rakentamiseksi Hattulaan raukesi, kun markkinaoikeus kesällä 2017 kumosi Hattulan 14.12.2016 tekemän sote-palveluiden hankintapäätöksen. Hattula valitsi uuden kilpailutuksen perusteella 15.1.2018 Pihlajalinnan perusterveyden- ja työterveyshuollon palveluntuottajaksi. Sopimukseen ei sisälly investointisitoumuksia.

Pihlajalinnan laajentuminen jatkuu huolimatta sote-uudistuksen siirtymisestä vuoteen 2020. Pihlajalinna kertoi tilikauden aikana suunnitelmastaan avata uusia yksiköitä kymmenelle uudelle paikkakunnalle vuoteen 2020 mennessä. Lisäksi yhtiö voi nopeuttaa laajentumista tekemällä yritysostoja. Uudet, itse perustettavat lääkärikeskukset tulevat toimimaan omina erillisinä osakeyhtiöinä, jotta paikalliselle henkilökunnalle ja lääkäreille on mahdollisuus tarjota osakkuutta. Oulun ja Turun toimipisteet avattiin vuoden 2018 alussa ja Seinäjoki avataan myöhemmin keväällä 2018. Uusiin, itse perustettaviin toimipisteisiin vaadittavat investoinnit jäävät yhtiön arvion mukaan alle 40 miljoonan euron.

Tutkimus ja kehitystoiminta

Pihlajalinnan tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyi tilikaudella terveystietopalveluiden digitalisointiin, tiedolla johtamiseen sekä vakuutusyhtiöraportoinnin ja lähetekoordinaation jatkokehitykseen. Digitaaliset terveystietopalvelut laajentavat Pihlajalinnan palveluiden käyttökanavia, parantavat asiakaskokemusta ja tehostavat palveluprosessia. Pihlajalinna-mobiilisovellus otettiin tilikaudella käyttöön Pihlajalinnan työterveys- ja vakuutusasiakkaille. Mobiilisovellus mahdollistaa nopean ja helpon tekoälyavusteisen etälääkäripalvelun chat-palveluna sekä videona. Verkkopalvelut tukevat brändiuudistusta ja mahdollistavat ajanvarauksen sekä pääsyn omiin terveystietoihin niin yksityis-, vakuutus- kuin työterveysasiakkaille.

Aktivointikriteerit täyttäviä kehittämismenoja tilikaudella oli 1,2 miljoonaa euroa. Tilikaudella 2016 ei ollut aktivoitavia kehittämismenoja.

Tilikaudella 2018 kehittämistoiminta keskittyy digitaalisten asiointipalveluiden ja mobiilipalveluiden jatko-kehittämiseen ja käyttöönottoon kaikille asiakasryhmille. Kehityksen painopisteitä ovat myös asiakkuusohjelman kehittäminen, tiedolla johtaminen sekä EU-tietosuoja-asetukseen valmistautuminen.

Muutokset konsernirakenteessa

Osana Pihlajalinnan brändiuudistusta seuraavat konserniyhtiöiden toiminimet on tilikaudella muutettu: Dextra Oy:stä tuli Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy, Tampereen Lääkärikeskus Oy:stä tuli Pihlajalinna Tampere Oy, Hoivakoti Johanna Oy:stä tuli Ikipihlaja Johanna Oy, Kuusama-Koti Oy:stä tuli Ikipihlaja Kuusama Oy, Hoitokoti Matinkartano Oy:stä tuli Ikipihlaja Matinkartano Oy, Hoitokoti Setälänpihasta tuli Ikipihlaja Setälänpiha Oy ja Raision Oiva Oy:stä tuli Ikipihlaja Oiva Oy.

Tilikaudella on toteutettu seuraavat sisaryhtiöfuusiot: Sataman Röntgen Oy ja Joen Magneetti Oy sulautuivat Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn vuoden lopussa, Suomen Keinojuuriklinikka Oy sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.11.2017, Jämsän Lääkärikeskus Oy sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.9.2017, Itä-Suomen Lääkäritalo sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.6.2017, Dextra Medical Spa ja Plastiikkakirurginen sairaala Oy sekä Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy sulautuivat Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.5.2017, Laser Tilkka Oy sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.3.2017 ja Oikare Oy sulautui Ikipihlaja Setälänpiha Oy:hyn 1.3.2017.

Pihlajalinna perusti tilikaudella yhtiöt Pihlajalinna Oulu Oy, Pihlajalinna Seinäjoki Oy, Pihlajalinna Turku Oy ja Pihlajalinna Erityisasumispalvelut Oy. Kyseisten yhtiöiden liiketoiminta alkaa tilikaudella 2018.

Gyne-Praxis Oy:n liiketoiminta siirtyi liiketoimintakaupalla Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 31.5.2017. Yhtiö purettiin 31.10.2017.

Koskisairaala Oy purettiin 1.1.2017.

Henkilöstö

Tilikauden lopussa henkilöstön määrä oli 4 753 (4 407), lisäystä 346 henkilöä eli 8 prosenttia. Konsernin henkilöstömäärä tilikaudella kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 3 879 (3 526), lisäystä 353 henkilöä eli 10 prosenttia. Konsernin työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat tilikaudella 175,4 (167,2) miljoonaa euroa, kasvua 8,2 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia.

Sopimussuhteisia ammatinharjoittajia tilikauden lopussa oli 992 (942), kasvua 50 henkilöä eli 5 prosenttia.

Muutoksia johdossa

Pihlajalinna nimitti joulukuussa 2017 vt. henkilöstöjohtajaksi lakiasiaintohtaja Pauliina Rannikon. Henkilöstö- ja lakiasiaintohtaja Pauliina Rannikko on johtoryhmän jäsen.

Pihlajalinnan toimitusjohtaja Aarne Aktan jätti tehtävänsä yhteisestä sopimuksesta 11.12.2017. Yhtiön hallitus nimitti uudeksi toimitusjohtajaksi P & S -segmentin liiketoimintajohtajan Joni Aaltosen. Nimitys tuli voimaan välittömästi.

Pihlajalinnan talous- ja rahoitusjohtajaksi nimitettiin Ville Lehtonen. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä 1.12.2017.

Perttu Monthan nimitettiin Pihlajalinnan digitaalisen kehityksen johtajaksi (CDO) 19.6.2017. Monthan on laajennetun johtoryhmän jäsen.

Pihlajalinnan lakiasiaintohtajaksi nimitettiin Pauliina Rannikko. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä 18.4.2017.

Pihlajalinnan markkinointijohtajaksi nimitettiin Pauli Waroma. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin laajen-
netussa johtoryhmässä 1.3.2017.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentin uudeksi liiketoimintajohtajaksi nimitettiin 17.2.2017
Pihlajalinnan yrityssuunnittelujohtaja Joni Aaltonen. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä
20.2.2017.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat tilikauden lopussa seuraavat neljä (4) jäsentä: toimitusjohtaja Joni Aalto-
nen, varatoimitusjohtaja ja konserniprojekteista vastaava Juha Rautio, talous- ja rahoitusjohtaja Ville Lehto-
nen ja henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Pauliina Rannikko.

Johtoryhmän jäsenten lisäksi Pihlajalinnan laajennettuun johtoryhmään kuuluvat tilikauden lopussa seura-
vat neljä (4) jäsentä: viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja Siri Markula, digitaalisen kehityksen johtaja Perttu
Monthan, markkinointijohtaja Pauli Waroma ja lääketieteellinen johtaja Kimmo Saarinen.

Laajennetun johtoryhmän vastuualueisiin kuuluu toimitusjohtajan ja johtoryhmän tukeminen merkittävim-
missä projekteissa ja konsernin tukitoiminnoissa.

Yhtiön hallitus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2017 päätettiin, että yhtiön hallitukseen kuuluu kerrallaan kuusi (6) jä-
sentä. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin uudelleen
Jari Eklund, Timo Everi, Leena Niemistö, Jari Sundström, Seija Turunen ja Mikko Wirén.

Pihlajalinna Oyj:n hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 4.4.2017 puheenjohtajaksi Mikko Wirénin ja
varapuheenjohtajaksi Leena Niemistön.

Yhtiökokouksen nimittämä osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti perustaa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtä-
vänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaan ja palkitsemiseen liittyvät ehdotukset yhtiökokoukselle.

Pihlajalinna Oyj:n neljä suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa nimittivät 11.9.2017 osakkeenomistajien
nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

Erkki Moisander, hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Mikko Wirén, toimitusjohtaja, MWW Yhtiö Oy
Minna Kohmo, toimitusjohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
Hanna Hiidenpalo, johtaja, sijoitukset, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Hallituksen nimittämät valiokunnat

Tarkastusvaliokunta: Seija Turunen (puheenjohtaja), Jari Eklund ja Leena Niemistö.
Palkitsemisvaliokunta: Mikko Wirén (puheenjohtaja), Timo Everi ja Jari Sundström.

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan seuraavasti: puheen-
johtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 48 000 euroa vuodessa sekä muille hallituksen jä-
senille kullekin 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa ja että hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pihlajalinna Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 20 613 146 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun yhtiön varojen jakoon. Yhtiöllä oli tilikauden lopussa 12 489 (9 172) osakkeenomistajaa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita. Luettelo suurimmista omistajista on nähtävissä yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi.

Osakkeen kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingin päälisellä on PIHLIS ja Pihlajalinna Oyj on luokiteltu markkina-arvoltaan keskiuureksi yhtiöksi toimialana Terveystieteiden tutkimus ja lääketieteellinen tutkimus.

Osaketiedot	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Määrä kauden lopussa, kpl	20 613 146	20 613 146	20 613 146	20 613 146
Määrä kaudella keskimäärin, kpl	20 613 146	20 613 146	20 613 146	20 613 146
Osakkeen ylin kurssi, euroa	16,40	18,85	18,42	18,87
Osakkeen alin kurssi, euroa	12,60	14,60	12,60	12,90
Osakkeen keskimurssi, euroa*	14,45	16,30	16,30	16,38
Osakkeen päätöskurssi, euroa	13,34	18,42	13,34	18,42
Osakevaihto, 1 000 kpl	1 617	1 357	5 189	8 196
Osakevaihto, %	7,9	6,6	25,2	39,8
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa			274,0	379,7

* kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi

Tilintarkastus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2017 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Yhteisön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Lotta Nurminen, KHT.

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti muuttaa yhtiöjärjestyksen pykälät 4 ja 8 kuulumaan seuraavasti:

4 §: Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu vähintään neljä (4) ja enintään kymmenen (10) jäsentä.

Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Mikäli hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja eroavat tai muutoin estyvät toimimasta puheenjohtajana kesken toimikauden, hallitus voi valita keskuudestaan uuden puheenjohtajan jäljellä olevalle toimikaudelle.

8 §: Yhtiöllä on yksi (1) tilintarkastaja, jonka tulee olla tilintarkastusyhteisö päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 061 314 osakkeen hankkimisesta. Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 4.4.2016 antaman valtuutuksen päättää omien

osakkeiden hankkimisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 asti.

Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hankinnassa voidaan käyttää myös muun muassa johdannaisia. Hallitus päättää, miten osakkeita hankitaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen), mikäli siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy.

Valtuutus osakeannista päättämiseen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 4.4.2016 antaman valtuutuksen päättää osakeanneista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Se on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 asti.

Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 4 122 629 osaketta, mikä vastaa noin 20 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista.

Hallitus päättää kaikista muista osakeannin ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista ja sillä on oikeus poiketa osakkeenomistajan merkintätuo-oikeudesta (suunnattu anti), mikäli siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Valtuutusta voidaan käyttää esimerkiksi yrityskauppojen tai muiden liiketoiminnan järjestelyjen ja investointien rahoittamiseen tai yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseen sekä muihin yhtiön hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Pihlajalinna kartoitti ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kokonaisvaltaisesti riskejään ulkopuolisen asiantuntijan kanssa. Konsernin avainhenkilöt osallistuivat kartoitukseen. Konserni otti samalla käyttöön uuden riskienhallintatyökalun, jolla arvioidaan, hallitaan ja seurataan aktiivisesti riskejä. Päätaivoitteena on tunnistettujen riskien minimointi ja parempi ennakointi.

Poliittinen päätöksenteko ja julkisen sektorin rakennemuutokset kohdistuvat myös sosiaali- ja terveyspalveluihin ja voivat vaikuttaa suoraan tai välillisesti konsernin liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin. Soteuudistuksen tulevat kokonaisvaikutukset sekä mahdolliset muut muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ovat vaikeasti ennustettavissa. Uudistukset saattavat vaikeuttaa konsernin toimintaa joillakin sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toimialueilla, mutta toisaalta konsernin laaja-alainen toiminta eri toimialueilla saattaa osittain tasata muutosten vaikutuksia.

Edellä mainitun lisäksi julkisiin hankintoihin liittyy riski mahdollisista valituksista ja oikeudenkäynneistä. Lisäksi nykyisten merkittävimpien asiakkuuksien ja sopimusten jatkumiseen liittyy riskejä etenkin pitkällä aikavälillä.

Konserni seuraa tarkasti poliittisia päätöksentekoprosesseja. Esimerkiksi vastaanottokeskusliiketoiminnan ennustaminen on haastavaa johtuen kansainvälisen turvapaikanhakijatilanteen vaikeasti ennakoitavista muutoksista.

Konsernin sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisulkoistussopimusten vuosittainen kannattavuus voi tärkeitä viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilinpäätöshetkellä tai osavuosikatsausta laadittaessa.

Lisäksi liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät uusien toimipisteiden avaamisen, yritysostojen ja tuotekehitys- ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen sekä riskeihin, jotka liittyvät verotukseen, pätevän johdon sitouttamiseen ja rekrytointeihin.

Konsernin pääyhtiöissä on keväällä 2017 alkanut verotarkastus, joka jatkuu edelleen.

Konsernilla on myyntisaamisissaan yhteensä 2,5 (1,2) miljoonaa euroa olennaisesti viivästyneitä maksuja merkittävältä asiakkaaltaan. Kyseessä on yksityisoikeudellinen sopimuskiista. Pihlajalinnan johdon arvion mukaan tilaajataholla ei ole perusteita maksujen pidättämiselle ja johto arvio edelleen, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Lisätietoja Pihlajalinnan riskeistä ja riskienhallinnasta esitetään Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja Selvityksessä muista kuin taloudellisista tiedoista, jotka julkaistaan viikolla 11. Lisätietoja rahoitusriskeistä ja niiden hallinnasta esitetään konsernitilinpäätöksessä liitetiedossa 25 Rahoitusriskienhallinta. Tilinpäätös julkaistaan osana vuosikertomusta yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi viikolla 11.

Riskienhallinta

Pihlajalinna pyrkii riskienhallinnassaan mahdollisimman järjestelmälliseen toimintaan osana normaaleja liiketoimintaprosesseja. Konserni panostaa lisäksi laatu- ja työturvallisuus- ja työterveysriskien hallintaan. Pihlajalinnan riskienhallintapolitiikassa määritellään ja luokitellaan konsernin riskit sekä kuvataan riskienhallinnan tavoitteet. Lisäksi määritellään riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet ja toimitatavat sekä vastuut.

Sisäinen riskiraportointi sisältyy säännölliseen liiketoiminnan raportointiin sekä liiketoiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sidosryhmille keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Tilikauden aikana riskienhallinnassa otettiin käyttöön kokonaisvaltainen riskienhallinnan (Enterprise Risk Management) prosessi. Riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan epävarmuutta, joka liittyy konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategian toteuttamiseen. Esimerkki tästä ovat yhteiskunnalliset rakenteelliset muutokset.

Operatiiviset riskit ovat riskejä, jotka aiheutuvat ulkoisista tekijöistä, teknologiasta, henkilöstön, organisaation tai prosessien toiminnasta. Näitä riskejä käsitellään esimerkiksi seuraamalla järjestelmällisesti kilpailutilannetta ja reagoimalla sen muutoksiin.

Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät konsernin taloudelliseen tilanteeseen, kuten kannattavuuteen, rahoitusprosessien toimivuuteen ja verotukseen.

Vahinkoriskit koskevat onnettomuuksia tai muita vahinkoja, jotka voivat kohdistua konsernin omaisuuteen, henkilökuntaan, asiakkaisiin, sidosryhmiin tai ympäristöön. Yhtiöllä on vastuu- ja potilasvakuutus yhtiön oman henkilökunnan aiheuttamia mahdollisia hoitovirheitä varten.

Riskiluokkia yhdistää maineriski, joka voi vaikuttaa konsernin brändien tai koko konsernin maineeseen.

Pihlajalinnan riskienhallinnan tavoitteena on edistää konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista, omistaja-arvoa, konsernin liiketoiminnan tuloksellisuutta ja vastuullisten toimintatapojen toteutumista. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnetaan, niitä arvioidaan ja seurataan.

Vastuu riskienhallinnasta on konserni- ja liiketoimintajohtolla raportointivastuiden mukaisesti. Lisäksi riskienhallinnan asiantuntijat ohjaavat ja kehittävät konsernin riskienhallintaa. Myös jokaisen Pihlajalinnassa työskentelevän pitää tuntea ja hallita oman vastualueensa riskit.

Liputusilmoitukset

Tilikauden aikana Pihlajalinna ei saanut tietoonsa liputusilmoituksia.

Voimassa olevat kannustinjärjestelmät

Yhtiöllä ei tilinpäätöshetkellä ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä, jotka koskisivat toimitusjohtajaa, johtoryhmän jäseniä tai hallitusta.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus esittää, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,16 euroa osakkeelta.

Laskelma emoyhtiön jakokelpoisista varoista:

euroa	31.12.2017
Voitto edellisiltä tilikausilta	5 535 096,36
Tilikauden voitto	22 210 058,70
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	153 085 483,50
Aktivoidut kehittämismenot	-1 102 962,26
Yhteensä	179 727 676,30

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on tilinpäätöshetkellä 20 613 146, joten osingon kokonaismäärä olisi 3 298 103,36. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,46 euroa. Ehdotettu osinko 0,16 euroa on 34,7 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Pihlajalinna Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 5.4.2018 Tampereella. Hallitus päättää yhtiökokouskutsusta ja sen sisältämistä esityksistä myöhemmin.

Vuosikertomus 2017, johon sisältyvät hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös, julkaistaan yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi viikolla 11.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Nokian kaupunginvaltuusto päätti 12.2.2018 aloittaa selvitystyön Nokian kaupungin liittämiseksi Mänttä-Vilppulan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen. Jos kaupungit pääsevät sopimukseen liittymisestä, yhteistoiminta-alue voi edellyttää Pihlajalinna-ryhmittymän tuottavan Mänttä-Vilppulan kanssa aiemmin solmitun palvelutuotosopimuksen mukaisesti sote-palveluita myös Nokialle. Yhteistoiminta-alueeseen liittyminen vaatii Nokian, Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen kunnanvaltuustojen hyväksynnän.

Tilikauden jälkeen julkistettu Forever-liikuntakeskusketjun osto laajentaa Pihlajalinnan toimintaa hyvinvointipalveluihin. Liikuntakeskustoiminta täydentää erinomaisesti esimerkiksi ennaltaehkäisevää toimintaa työterveyshuollossa ja kuntoutumista erikoissairaanhoidon toimenpiteiden jälkeen.

Pihlajalinna Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimitti 1.2.2018 yhtiön hallitukselle ehdotuksensa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2018. Nimitystoimikunta ehdottaa Pihlajalinna Oyj:n 5.4.2018 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistettaisiin seitsemän.

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen nykyisistä jäsenistä Timo Everi, Leena Niemistö, Jari Sundström, Seija Turunen ja Mikko Wirén valitaan uudelle toimikaudelle.

Jari Eklund on ilmoittanut, että hän ei ole käytettävissä uudelleenvalintaa varten. Nimitystoimikunta ehdottaa, että uusiksi hallituksen jäseniksi valitaan Matti Bergendahl ja Kati Sulin. Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että yhtiökokous valitsee Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Matti Bergendahlin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättyvältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 48 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Pihlajalinna osti 30.1.2018 Kymijoen Työterveys Oy:n koko osakekannan Kotkan kaupungilta. Kymijoen Työterveyden toimipisteet sijaitsevat Kouvolassa, Kotkassa, Karhulassa ja Haminassa. Lisäksi yrityksellä on työterveysvastaanotot Miehikkälän ja Virolahden terveysasemien yhteydessä.

Pihlajalinna hankki 2.2.2018 hämeenlinnalaisen Linnan Klinikka Oy:n. Linnan Klinikkan lääkärikeskukset ja sairaala tukevat Pihlajalinnan nykyistä toimintaa alueella. Pihlajalinna laajentaa terveyspalvelujen tuotantoa Hattulan kunnassa kevään 2018 aikana.

Pihlajalinna tiedotti 19.1.2018 aloittavansa yhteistoimintaneuvottelut rakenneuudistukseen liittyen. Yhtiö harkitsee muuttavansa toimintamallinsa liiketoimintapohjaisesta organisaatiosta aluepohjaiseksi organisaatioksi. Muutoksella pyritään parantamaan yhtiön toimintaedellytyksiä ja kilpailuasemaa. Pihlajalinnan nykyinen organisaatio perustuu kahteen eri liiketoimintasegmenttiin: Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoidon ja Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut. Molemmat segmentit jakautuvat palvelualueisiin. Yhtiö arvioi, että nykyinen toimintarakente ei täysin vastaa tulevaisuuden asiakastarpeita.

Pihlajalinna harkitsee siirtyvänsä neljän maantieteellisen toiminta-alueen (Etelä-Suomi, Väli-Suomi, Pohjanmaa sekä Muut alueet) organisaatiomalliin. Toiminta-alueen johtaja vastaisi alueensa palvelutarjonnasta sekä yksityiselle että julkiselle sektorille. Pihlajalinna tiedottaa uudesta toimintarakenteesta alkuvuoden 2018 aikana.

Rakenneuudistukseen liittyen Pihlajalinna käynnisti yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisista ja toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuvista syistä. Yt-neuvottelut koskevat Pihlajalinna Oyj:n tytäryhtiöitä Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:tä, Pihlajalinna Terveys Oy:tä ja Pihlajalinna Tampere Oy:tä ja niissä pääsääntöisesti hallintoa sekä päällikkö- ja johtotasoa. Neuvotteluesityksen mukaan uudelleenjärjestelyt voivat johtaa enintään 50 työntekijän vähennykseen. Yt-neuvottelut koskevat noin 240:tä henkeä. Pihlajalinna-konserni työllistää kaikkiaan noin 4 800 henkeä.

Hattulan kunnanvaltuusto valitsi 15.1.2018 Pihlajalinnan Hattulan perusterveydenhuollon ja työterveys- huollon palveluntuottajaksi. Palvelutuotanto käynnistyy 1.4.2018. Hankinnan kohteena ovat kunnan avoterveydenhuolto (ml. henkinen hyvinvointi, kouluterveydenhuolto ja neuvolat), suunterveydenhuolto, vuode-

osasto, työterveyshuolto, erikoislääkäripalvelut ja tukipalveluita. Sopimuksen vuotuinen arvo on kilpailutuksen mukaan noin 3,5 miljoonaa euroa. Sopimuksen kesto on vähintään viisi ja enintään kahdeksan vuotta. Ulkoistus koskee noin 20:tä prosenttia kunnan tai kuntayhtymän vastuulla olevista sote-palveluista, joten sopimuksen arvo ei ylitä ulkoistuksia koskevan rajoituslain 30 prosentin rajaa. Hankintapäätöksestä on valittu markkinaoikeuteen.

Pihlajalinna tuottaa tällä hetkellä Hattulan kunnan avoterveydenhuollon ja vuodeosaston palvelut. Nykyinen sopimus päättyy 31.3.2018.

Pihlajalinna tiedotti 9.1.2018 sopineensa ostavansa puolet yhteisyhtiönsä Röntgentutka Oy:n osakekannasta. Pihlajalinnalla oli ennestään puolet osakkeista. Kaupan jälkeen Pihlajalinna omistaa koko Röntgentutka Oy:n osakekannan. Kauppa tulee voimaan arviolta 15.2.2018. Röntgentutka toimii Koskiröntgen- ja Koskimagneetti-nimillä Tampereen Koskikeskuksessa Pihlajalinna Koskiklinikan yhteydessä. Toiminta siirtyi osaksi Pihlajalinna Koskiklinikan toimintaa.

Pihlajalinna osti Lääkäriasema Sallab -nimellä tunnetun Salon Lääkintälaboratorio Oy:n sekä sen sisaryrityksen Someron Lääkärikeskus Oy:n koko osakekannan 2.1.2018.

Laatimisperiaatteet

Tämä tilintarkastettu tilinpäätöstiedote on laadittu IFRS-standardien mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä, ja sen laadinnassa on noudatettu IAS 34 -standardin (Osavuosikatsaukset) vaatimuksia. Kaikki luvut ovat pyöristettyjä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summasta. Tunnus- ja muutosluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

Vuoden 2017 alusta konserni on soveltanut uusia standardeja ja tulkintoja, sisältäen IASB:n julkaisemat muutokset IAS 12 Tuloverot- ja IAS 7 Rahavirtalaskelmat -standardeihin. Rahavirtalaskelmat-standardin muutokset vaikuttavat konsernin tilinpäätöksen liitetietoihin. Tuloverot-standardin muutoksella ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Osavuosikatsauksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

Tulevien IFRS-standardien vaikutukset

Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- **IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista** (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjaetaan. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

Pihlajalinna käynnisti tuloutusta koskevan yksityiskohtaisen sopimuskohtaisen IFRS 15 käyttöönottoprojektin syksyllä 2016 kartoittaen segmenteittäin myytävät ja tarjottavat palvelut. Pihlajalinna kartoitti käyttöönottoprojektinsa aikana merkittävät asiakassopimukset, jotka kattoivat n. 65 % konsernin liikevaihdosta. Pihlajalinnan selvityksen mukaan konsernin tilikauden 2017 liikevaihdosta noin 66 % tuloutettiin ajan kuluessa ja 34 % tiettyinä ajankohtana.

Pihlajalinna on tunnistanut seuraavat pääasialliset suoritevelvoitteet segmenteittäin:

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit

Asumispalvelut (sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset)

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- vastaanottokeskusten kapasiteetit kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- tehostetun palveluasumisen palvelut kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- yksittäiset erikseen veloitettavat lisäpalvelut tai terveyskeskuskäynnit

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoito (L & E)

Lääkärikeskukset ja Suunterveydenhoito

- terveydenhoitopalvelujen yksittäiset asiakaskäynnit

Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoito

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit
- muut yksittäiset käynnit (esimerkiksi vakuutusyhtiöiden kautta)

Työterveyshuolto

- työterveyshuollon yksittäiset asiakaskäynnit (esim. työterveyshoitajan ja -lääkärin vastaanotot, laboratoriotestit)
- ennakoiivat ja terveyttä edistävät erikseen sovitut palvelut (esim. työterveystarkastukset, työpaikkakohtaiset työterveyspalvelut)
- muut asiakkaan kanssa sovitut lisäpalvelut (esim. ensiapukurssit)

Transaktiohinta muodostuu pääasiassa hinnaston mukaisista yksittäisistä käynneistä tai asiakassopimukseen perustuvista vuosi-, vuorokausi- tai tuntihinnoista. Useimmiten hinta kohdistuu yksittäiseen suoriteveloitteeseen. Joissakin tapauksissa hinta sisältää muuttuvan vastikkeen (esim. alennus, sakko) elementin, joka kohdistetaan joko yhdelle tai useammalle suoriteveloitteelle. Suoritevelvoitteet täytetään pääasiassa joko ajan kuluessa (esim. ulkoistukset, asumispalvelut) tai tiettyinä hetkenä (esim. työterveyspalvelut, yksittäiset asiakaskäynnit, lisäpalvelut).

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten suoritevelvoite on asiakassopimuksessa kuvattu lakisääteinen kunnan asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoiminta. Ulkoistukset perustuvat pääsääntöisesti kiinteään vuosihintaan ja tuloutetaan ajan kuluessa.

Pihlajalinna ottaa IFRS 15:n käyttöön 1.1.2018 alkavalta tilikaudelta. *Standardin käyttöönotolla ei tule olemaan vaikutusta konsernin omaan pääomaan eikä Pihlajalinnan tilikaudella 2017 soveltamiin tuloutuskäytäntöihin.* Standardi lisää esitettävien liitetietojen määrää. Pihlajalinna tulee esittämään konsernin liikevaihdon jakauman asiakasryhmittäin ja harkitsee liikevaihdon esittämistä tulevan rakenneuudistuksen mukaisesti myös mahdollisesti toiminta-alueittain.

Konsernin yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiö-asiakkaista ja muista yrityssovimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita (kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, julkishallinto, sairaanhoitopiirit).

Konsernin yksityisasiakkaat ovat yksityishenkilöitä ja yksityisesti vakuutettuja asiakkaita.

Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

Konsernin liikevaihdon jakauma asiakasryhmittäin tilikaudella 2017:

Miljoonaa euroa	2017	
Yritysasiakkaat	63,0	14,9 %
Yksityisasiakkaat	68,0	16,0 %
Julkisen sektorin asiakkaat	293,1	69,1 %
Liikevaihto yhteensä	424,0	

- **IFRS 9 Rahoitusinstrumentit** ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin mukaan rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, paitsi tiettyjen ehtojen täyttyessä jaksotettuun hankintamenuun. Arvostamistapoja on myös yksinkertaistettu. Uusi standardi tuo muutoksia suojauslaskentaan ja arvonalentumisten arviointiin uuden mallin, jonka mukaisesti odotettujen luottotappioiden kirjaaminen tapahtuu jo sopimuksen alussa. *Konserni ei sovelle suojauslaskentaa eikä rahoitusinstrumenttien luokittelun ja arvonalentumismallin muutoksilla odoteta olevan olennaista vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätökseen.*
- **IFRS 16 Vuokrasopimukset** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. Vuokralle ottajan kaikki vuokrasopimukset tullaan kirjaamaan käyttöoikeusomaisuuserinä taseeseen pois lukien lyhytaikaiset alle 12 kk sopimukset ja arvoltaan vähäiset (enintään USD 5 000) sopimukset. Tilikauden lopussa konsernin muiden vuokrasopimusten määrä oli 50,1 miljoonaa euroa. Konsernin muissa vuokrasopimuksissa esitetyt toimitilavuokravastuut tulee standardin mukaisesti kirjata taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vuokrasopimusvelaksi. Vastuina käsiteltävien sopimusten ja IFRS 16 mukaisten vuokrasopimusten käsitteet poikkeavat kuitenkin toisistaan, mistä johtuen taseeseen kirjattavien sopimusten määrä voi poiketa muiden vastuiden määrästä. Muutoksella tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia Pihlajalinnan tilinpäätökseen. Muutos vaikuttaa myös taseeseen perustuviin tunnuslukuihin kuten velkaantumistaseseen. Vuokralle antajien soveltamaan IAS 17:n mukaiseen kirjanpitokäsittelyyn ei tule merkittäviä muutoksia.

Muilla tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevilla uusilla tai muutetuilla standardeilla sekä tulkinnoilla ei odoteta olevan vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätökseen.

Taulukko-osa 1.1.–31.12.2017

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	10-12/2017 3 kk	10-12/2016 3 kk	1-12/2017 12 kk	1-12/2016 12 kk
Liikevaihto	107,9	103,7	424,0	399,1
Liiketoiminnan muut tuotot	1,2	0,3	2,3	1,5
Materiaalit ja palvelut	-43,4	-43,6	-175,5	-168,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-44,9	-42,8	-175,4	-167,2
Liiketoiminnan muut kulut	-12,7	-10,6	-42,3	-37,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,1	0,0	0,3	0,2
Käyttökate (EBITDA)	8,1	7,1	33,3	27,9
Käyttökateen oikaisuerät yhteensä*	0,4	0,0	0,7	1,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	8,5	7,1	34,1	28,9
Poistot ja arvonalentumiset	-3,6	-3,2	-14,2	-12,8
Liikevoitto (EBIT)	4,6	3,9	19,1	15,1
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä*	0,4	0,0	0,9	1,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	4,9	3,9	20,0	16,6
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,2	0,1
Rahoituskulut	-0,5	-0,3	-1,9	-1,5
Tulos ennen veroja	4,1	3,5	17,4	13,7
Tuloverot	-0,6	-0,5	-3,4	-3,0
Tilikauden voitto**	3,5	3,0	14,1	10,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä	3,5	3,0	14,1	10,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	2,4	2,4	9,5	8,0
Määräysvallattomille omistajille	1,1	0,6	4,6	2,7
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta las- kettu osakekohtainen tulos (euroa)				
Laimentamaton ja laimennettu	0,12	0,12	0,46	0,39

* Määrältään merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat, harvoin toistuvat tai rahavirtaan vaikuttamattomat arvostuserät käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eräiä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja - tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhdeiden päättämiseen liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset. Käyttökateen oikaisu vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,4 (0,0) miljoonaa euroa ja tilikaudella yhteensä 0,7 (1,0) miljoonaa euroa. Liikevoiton oikaisu vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,4 (0,0) miljoonaa euroa ja tilikaudella yhteensä 0,9 (1,5) miljoonaa euroa.

** Konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eräiä

Konsernin tase

milj. euroa	12/2017	12/2016
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	61,9	45,5
Liikearvo	103,9	92,3
Muut aineettomat hyödykkeet	16,6	16,3
Osuudet osakkuusyrityksissä	3,0	2,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,1	0,0
Muut saamiset	1,6	2,8
Laskennalliset verosaamiset	2,2	1,6
Pitkäaikaiset varat yhteensä	189,3	161,3
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	2,2	2,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24,0	26,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	1,1	0,8
Rahavarat	37,1	27,5
Lyhytaikaiset varat yhteensä	64,3	56,4
Varat yhteensä	253,6	217,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	87,9	87,9
Kertyneet voittovarot	2,8	1,7
Tilikauden tulos	9,5	8,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	100,3	97,8
Oma pääoma yhteensä	5,6	3,2
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	5,5	5,5
Rahoitusvelat	66,3	48,3
Muut pitkäaikaiset velat	1,7	1,9
Varaukset	0,8	0,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä	74,3	56,7
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	61,8	55,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1,3	1,3
Rahoitusvelat	10,3	3,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä	73,4	60,1
Velat yhteensä	147,7	116,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	253,6	217,7

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot		
Oma pääoma 1.1.2016	0,1	87,9	4,1	1,3	93,5
Tilikauden tulos			8,0	2,7	10,8
Laaja tulos yhteensä			8,0	2,7	10,8
Osingonjako				-2,2	-2,2
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-2,2	-2,2
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät ole johtaneet muutokseen määräysvallassa			-1,1		-1,1
Vastikkeeton SVOP-rahastosi- joitus määräysvallattomien omistajien hyväksi			-1,4	1,4	
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä					
Oma pääoma 31.12.2016	0,1	87,9	9,7	3,2	101,0
Oma pääoma 1.1.2017	0,1	87,9	9,7	3,2	101,0
Tilikauden tulos			9,5	4,6	14,1
Laaja tulos yhteensä			9,5	4,6	14,1
Osingonjako			-3,2	-1,7	-4,8
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-3,2	-1,7	-4,8
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät ole johtaneet muutokseen määräysvallassa			-3,8	-0,2	-4,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa				-0,4	-0,4
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutos yhteensä			-3,8	-0,6	-4,4
Oma pääoma 31.12.2017	0,1	87,9	12,3	5,6	105,9

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	10-12/2017 3 kk	10-12/2016 3 kk	1-12/2017 12 kk	1-12/2016 12 kk
Liiketoiminnan rahavirta				
Myynnistä saadut maksut	105,4	103,4	423,8	400,5
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	0,8	0,4	1,5	1,4
Maksut liiketoiminnan kuluista	-89,0	-90,4	-386,0	-367,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	17,3	13,4	39,3	34,6
Saadut korot	0,0	0,0	0,2	0,1
Maksetut verot	-0,8	-0,2	-4,6	-2,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	16,5	13,2	34,9	32,3
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4,2	-1,7	-10,1	-4,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot ja ennakkomaksut	0,1	0,1	0,2	0,3
Muiden sijoitusten muutos	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Lainasaamisten muutos	0,3		0,3	0,0
Saadut osingot		0,0	0,1	0,3
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintatietojen rahavaroilla	0,1	-4,5	-8,9	-21,1
Investointien nettorahavirta	-3,8	-6,0	-18,5	-25,5
Rahoituksen rahavirta				
Osakeannista saadut maksut				0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	-1,1	-1,1	-4,0	-1,1
Lainojen nostot		0,3	14,5	14,9
Lainojen takaisinmaksut sisältäen tililimiittien muutokset	-1,1	-0,5	-6,4	-3,6
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,8	-0,6	-3,2	-2,4
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-0,4	-0,3	-1,8	-1,4
Maksetut osingot ja muu voitonjako		-0,7	-5,9	-1,0
Rahoituksen nettorahavirta	-3,4	-2,8	-6,9	5,4
Rahavarojen muutos	9,3	4,4	9,5	12,2
Rahavarat kauden alussa	27,8	23,2	27,5	15,3
Rahavarat kauden lopussa	37,1	27,5	37,1	27,5

Toimintasegmentit

milj. euroa	10-12/2017 3 kk	10-12/2016 3 kk	1-12/2017 12 kk	1-12/2016 12 kk
Liikevaihto				
L & E	60,6	56,8	234,1	215,6
P & S	49,4	49,1	197,6	189,8
Kohdistamattomat	0,1	0,2	0,3	0,4
Eliminoinnit	-2,2	-2,4	-7,9	-6,7
Konsernin liikevaihto	107,9	103,7	424,0	399,1
Käyttökate				
L & E	3,0	4,2	13,7	16,4
P & S	5,3	3,1	21,6	12,9
Kohdistamattomat	-0,2	-0,2	-1,9	-1,4
Konsernin käyttökate	8,1	7,1	33,3	27,9
Oikaistu käyttökate				
L & E	3,4	4,2	14,2	17,3
P & S	5,3	3,1	21,6	13,0
Kohdistamattomat	-0,3	-0,2	-1,7	-1,4
Konsernin oikaistu käyttökate	8,5	7,1	34,1	28,9
Oikaisuerät	-0,4	0,0	-0,7	-1,0
Konsernin käyttökate	8,1	7,1	33,3	27,9
Oikaistu käyttökate, % liikevaihdosta				
L & E	5,6 %	7,4 %	6,1 %	8,0 %
P & S	10,8 %	6,2 %	10,9 %	6,9 %
Konsernin oikaistu käyttökate, % liikevaihdosta	7,9 %	6,8 %	8,0 %	7,2 %
Konsernin käyttökate, % liikevaihdosta	7,5 %	6,8 %	7,9 %	7,0 %
Liikevoitto				
L & E	0,5	1,7	3,6	6,2
P & S	4,5	2,5	17,9	10,9
Kohdistamattomat	-0,4	-0,3	-2,4	-1,9
Konsernin liikevoitto	4,6	3,9	19,1	15,1
Oikaistu liikevoitto				
L & E	0,9	1,7	4,3	7,5
P & S	4,5	2,5	17,9	11,0
Kohdistamattomat	-0,4	-0,3	-2,2	-1,9
Konsernin oikaistu liikevoitto	4,9	3,9	20,0	16,6
Oikaisuerät	-0,4	0,0	-0,9	-1,5
Konsernin liikevoitto	4,6	3,9	19,1	15,1
Oikaistu liikevoitto, % liikevaihdosta				
L & E	1,4 %	3,0 %	1,8 %	3,5 %
P & S	9,0 %	5,1 %	9,1 %	5,8 %

Konsernin oikaistu liikevoitto, % liikevaihdosta	4,6 %	3,7 %	4,7 %	4,2 %
Konsernin liikevoitto, % liikevaihdosta	4,2 %	3,7 %	4,5 %	3,8 %

Konsernin vastuut

milj. euroa	12/2017	12/2016
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitettyt panttivelkakirjat	1,3	1,1
Takaukset	3,1	0,3
Osakkuusyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset		3,4
Muut vastuut		
Leasing- ja vuokravastuut	50,1	30,6

Konsernin lainasopimuksen määritelmän mukaiset materiaaliset tytäryhtiöt ovat antaneet omavelkaisen takauksen emoyhtiön lainajärjestelyssä. Tilinpäätöshetkellä lainan saldo oli 34,0 miljoonaa euroa.

Tiettyjen kriteerien täytyessä konserni on sitoutunut lunastamaan vielä 10 % Kolmostien Terveys Oy:n osakkeista ja 15 % Mäntänvuoren Terveys Oy:n osakkeista vuonna 2018.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin sekä uusien yksiköiden avaamiseen liittyvät investointisitoumukset ovat noin 10,4 miljoonaa euroa.

Lähipiiriliiketoimet

milj. euroa	12/2017	12/2016
Johdon avainhenkilöt		
Maksetut vuokrat	1,1	0,8
Ostetut palvelut	1,3	1,6
Ostovelat	0,1	0,2
Muut velat		0,2
Osakkuus- ja yhteisyritykset		
Myydyt palvelut	0,0	0,1
Ostetut palvelut	1,0	1,3
Saadut vuokrat	0,2	0,3
Saadut korot ja provisiot	0,1	0,0
Saadut osingot	0,1	0,3
Ostovelat	0,1	
Muut velat		0,1
Myyntisaamiset		0,0
Korko- ja provisiosaamiset		0,1
Lainasaamiset		1,5

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset

milj. euroa	1-12/2017	1-12/2016
Hankintameno kauden alussa	69,6	62,7
Lisäykset	22,8	4,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	2,9	1,3
Siirrot erien välillä	0,3	2,1

Vähennykset	-2,4	-0,8
Hankintameno kauden lopussa	93,1	69,6
Kertyneet poistot kauden alussa	-24,1	-14,0
Tilikauden poistot	-9,0	-8,2
Siirrot erien välillä	-0,3	-2,4
Vähennysten kertyneet poistot	2,1	0,5
Kertyneet poistot kauden lopussa	-31,2	-24,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	61,9	45,5

Aineettomien hyödykkeiden muutokset

milj. euroa	1-12/2017	1-12/2016
Hankintameno kauden alussa	120,7	98,7
Lisäykset	3,0	1,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	14,1	20,4
Siirrot erien välillä		0,3
Hankintameno kauden lopussa	137,8	120,7
Kertyneet poistot kauden alussa	-12,1	-7,5
Tilikauden poistot	-5,2	-4,5
Kertyneet poistot kauden lopussa	-17,3	-12,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	120,5	108,6

Hankitut liiketoiminnot yhteenlaskettuna

Tilikauden 2017 hankinnat (Itä-Suomen Lääkäritalo Oy, 50 prosenttia entisestä yhteisyrityksestä Insta Care Oy:stä, Joen Magneetti Oy, Sataman Röntgen Oy, Caritas Lääkäripalvelut Oy, Paraisten Lääkärikeskus Oy ja noin 2 % entisestä yhteisyrityksestä Dextra Lapsettomuuslinikka Oy:stä) ja aiempien alustavina esitettyjen hankintamenojen päivitys on esitetty alla olevassa taulukossa yhteenlaskettuna, koska ne eivät ole yksittäin tarkasteltuina olennaisia.

milj. euroa	1-12/2017
Alustava vastike:	
Käteinen raha	10,1
Ehdollinen vastike	3,4
Kokonaishankintameno	13,5
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2,9
Aineettomat hyödykkeet	2,5
Laskennallinen verosaaminen	0,3
Vaihto-omaisuus	0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,4
Rahavarat	1,6
Varat yhteensä	8,9
Laskennallinen verovelka	-0,4
Korolliset rahoitusvelat	-3,3
Muut velat	-3,3
Velat yhteensä	-7,1

Alustava nettovarallisuus	1,8
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	13,5
Aiempi omistus käypään arvoon arvostettuna	0,3
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus hankinnasta	-0,4
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-1,8
Alustava liikearvo	11,6
Rahana maksettu kauppahinta:	10,1
Hankittujen kohteiden rahavarat	-1,6
Alustava rahavirtavaikutus *	8,4
*Konsernin rahavirtalaskelmassa rivillä tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on esitetty seuraavat erät nettona:	
Tilikauden hankinnat, rahavirtavaikutus	8,4
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	0,5
Yhteensä	8,9
Hankintoihin liittyvät kulut 0,4 milj. euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.	

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 8,8 miljoonaa euroa ja liikevoitto yhteensä 0,4 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli 2017 yrityshankinnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2017 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 433,7 miljoonaa euroa ja tilikauden liikevoitto 19,7 miljoonaa euroa.

Kvartaalitiedot

milj. euroa	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
TULOSLASKELMA								
Liikevaihto	107,9	99,4	106,7	110,0	103,7	93,9	101,4	100,1
Käyttökate (EBITDA)	8,1	9,1	7,1	8,9	7,1	6,8	7,0	7,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	8,5	9,0	7,4	9,1	7,1	7,8	7,0	7,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	7,9	9,1	6,9	8,3	6,8	8,3	6,9	7,0
Poistot	-3,6	-3,7	-3,4	-3,5	-3,2	-3,2	-3,5	-2,9
Liikevoitto (EBIT)	4,6	5,5	3,7	5,4	3,9	3,6	3,5	4,2
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	4,9	5,4	4,0	5,7	3,9	4,7	3,9	4,2
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	4,6	5,4	3,7	5,2	3,7	5,0	3,9	4,2
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Rahoituskulut	-0,5	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Voitto ennen veroja	4,1	5,0	3,3	5,0	3,5	3,3	3,1	3,8
Tuloverot	-0,6	-1,0	-0,7	-1,1	-0,5	-0,9	-0,5	-1,0
Tilikauden tulos	3,5	4,0	2,7	3,9	3,0	2,4	2,6	2,7
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	2,4	1,9	2,0	3,2	2,4	1,7	2,0	2,0

Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	1,1	2,1	0,7	0,7	0,6	0,7	0,6	0,8
EPS	0,12	0,09	0,10	0,15	0,12	0,08	0,10	0,10
Henkilöstö kauden lopussa	4 753	4 767	4 898	4 519	4 407	4 470	4 589	4 228
Henkilöstön muutos kvartaalilla	-14	-131	380	112	-63	-119	361	1 181

milj. euroa	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
L & E -segmentti								
Liikevaihto	60,6	51,8	59,0	62,7	56,8	48,6	56,1	54,1
Käyttökate (EBITDA)	3,0	2,2	3,3	5,2	4,2	2,5	4,6	5,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	3,4	2,2	3,4	5,2	4,2	3,4	4,6	5,1
Liikevoitto (EBIT)	0,5	-0,4	0,9	2,7	1,7	-0,2	1,7	2,9
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	0,9	-0,4	1,0	2,8	1,7	0,8	2,1	2,9
P & S -segmentti								
Liikevaihto	49,4	49,1	49,6	49,5	49,1	46,9	47,0	46,8
Käyttökate (EBITDA)	5,3	7,4	4,4	4,4	3,1	4,9	2,6	2,3
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	5,3	7,4	4,4	4,4	3,1	5,1	2,6	2,3
Liikevoitto (EBIT)	4,5	6,4	3,5	3,5	2,5	4,4	2,1	1,8
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	4,5	6,4	3,5	3,5	2,5	4,6	2,1	1,8
Kohdistamattomat								
Liikevaihto	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1
Käyttökate (EBITDA)	-0,2	-0,4	-0,6	-0,7	-0,2	-0,6	-0,3	-0,4
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	-0,3	-0,5	-0,4	-0,5	-0,2	-0,6	-0,3	-0,4
Liikevoitto (EBIT)	-0,4	-0,5	-0,7	-0,8	-0,3	-0,7	-0,3	-0,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	-0,4	-0,6	-0,5	-0,6	-0,3	-0,7	-0,3	-0,5

Verojalanjälki

milj. euroa	2017	2016
Kaudelta maksettavat välittömät verot		
Tuloverot (EVL-vero)	4,3	2,5
Työnantajan eläkemaksut	25,7	24,6
Sosiaaliturvamaksut	1,6	2,9
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut	4,0	4,3
Tapaturmavakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusmaksut	0,9	0,9
Työnantajamaksut yhteensä	32,1	32,7
Kiinteistöverot	0,1	0,0
Varainsiirtoverot	0,4	0,7
Kaudelta maksettavat välittömät verot yhteensä	36,8	36,0
Yhtiön kuluksi jäävä hankintojen arvonnisävero		
Arvonnisäverot, arvio	9,0	10,4
Kaudelta tilitettävät verot		
Ennakkonpidätykset	35,3	33,6
Työntekijän eläkemaksut, laskennallinen	9,5	7,7

Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut, laskennallinen	2,3	1,5
Palkkaverot yhteensä	47,1	42,8
Arvonlisäverot, netto	1,8	0,5
Kaudelta tilitettävät verot yhteensä	48,9	43,3
Liikevaihto, milj. euroa	424,0	399,1
Tulos ennen veroja, milj. euroa	17,4	13,7
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	3 879	3 526
Julkiset tuet, milj. euroa	0,8	0,7

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut		
Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Vaihtoehtoiset tunnusluvut		
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Osakekohtainen osinko	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako (tai ehdotus)}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Osinko tuloksesta, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$	x 100
Hinta/voittosuhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	
Osakevaihto, %	$\frac{\text{Osakkeiden vaihtomäärä kauden aikana}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	x 100
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden tulos (rullaava 12 kk)}}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) + rahoituskulut (rullaava 12 kk)}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat (keskiarvo)}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Käyttökate (EBITDA), %	$\frac{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100

Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät	
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %*	$\frac{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen*, rullaava 12 kk	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)}}$	
Rahavirta investointien jälkeen	Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta	
Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	Liikevoitto + oikaisuerät	
Oikaistu liikevoitto, %*	$\frac{\text{Oikaistu liikevoitto (EBIT)}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Tulos ennen veroja	Tilikauden voitto + tuloverot	
Bruttoinvestoinnit	Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman rahoitusleasingsopimuksia	
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	$\frac{\text{Kauden liikevaihto - yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella - edellisen kauden liikevaihto}}{\text{Edellisen kauden liikevaihto}}$	x 100

* Määrältään merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat, harvoin toistuvat tai rahavirtaan vaikuttamattomat arvostuserät käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eräiä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelystä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset.

Täsmäytyslaskelmat vaihtoehtoihin tunnuslukuihin

Pihlajalinna julkaisee laajasti vaihtoehtoisia eli tilinpäätösstandardeihin perustumattomia tunnuslukuja, sillä niiden arvioidaan olevan merkityksellisiä sijoittajille, johdolle ja yhtiön hallitukselle konsernin taloudellista tilaa ja tuloksellisuutta arvioitaessa. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelmat ja perustelut niiden esittämiselle.

Lukuohjeet:

/	jaetaan seuraavalla luvulla/luvuilla
-	vähennetään seuraava luku/luvut
+	lisätään seuraava luku/luvut

milj. eur, ellei toisin mainita	10-12/2017 3 kk	10-12/2016 3 kk	1-12/2017 12 kk	1-12/2016 12 kk
Oman pääoman tuotto, % (ROE)				
Tilikauden tulos (rullaava 12 kk) /			14,1	10,8
Oma pääoma alussa			101,0	93,5
Oma pääoma lopussa			105,9	101,0
Oma pääoma (keskiarvo) x 100			103,4	97,2
Oman pääoman tuotto, % (ROE)			13,6	11,1

Oman pääoman tuotto, % on yksi tärkeimmistä omistajien ja sijoittajien käyttämistä yrityksen **kannattavuutta** kuvaavista mittareista. Tunnusluku kertoo yrityksen kyvystä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Luku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)				
Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) +			17,4	13,7
Rahoituskulut (rullaava 12 kk)			1,9	1,5
/			19,3	15,3
Taseen loppusumma alussa -			217,7	185,1
Korottomat velat alussa			67,1	52,8
			150,7	132,3
Taseen loppusumma lopussa -			253,6	217,7
Korottomat velat lopussa			76,5	67,1
			177,1	150,7
Keskiarvo x 100			163,9	141,5
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)			11,8	10,8

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yksi tärkeimmistä tilinpäätösanalyysin tuottamista tunnusluvuista. Se mittaa yrityksen suhteellista **kannattavuutta** eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

Omavaraisuusaste, %				
Oma pääoma /			105,9	101,0
Taseen loppusumma -			253,6	217,7
Saadut ennakot x 100			0,4	0,3
Omavaraisuusaste, %			41,8	46,5

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen **vakavaraisuutta**, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Nettovelkaantumisaste (Gearing), %				
Korolliset rahoitusvelat -			71,2	49,7
Rahavarat /			37,1	27,5
Oma pääoma x 100			105,9	101,0
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %			32,3	21,9

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen **velkaantuneisuutta**. Luku kertoo, mikä on omistajien yritykseen sijoittamien omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde.

Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk				
Korolliset rahoitusvelat -			71,2	49,7
Rahavarat			37,1	27,5
Nettovelka /			34,2	22,1
Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)			34,1	28,9
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk			1,0	0,8

Tunnusluku kuvaa sitä, kuinka nopeasti yritys saisi nykyisellä tulostahdilla maksettua velkansa, jos käyttökate käytettäisiin kokonaisuudessaan velkojen maksuun olettaen, että yritys ei esimerkiksi investoi tai jaa osinkoa. Konsernin valmiusluottosopimuksen finanssikovenantti perustuu konsernin nettovelan ja pro forma -käyttökateen suhteeseen. Valmiusluottosopimuksen mukaisen kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Lainan marginaali

nousee, mitä lähempänä kovenantti maksiarvoa on. Konsernin johto ja hallitus seuraavat kovenanttiehdon täyttymistä kuukausittain ja rahoittajille kovenantti raportoidaan kvartaaleittain. Kovenanttilaskelmat päivitetään myös ennusteilla aina, kun konserni on toteuttamassa materiaalista yrityshankintaa.

Käyttökate (EBITDA) ja Oikaistu käyttökate (EBITDA)				
Kauden tulos	3,5	3,0	14,1	10,8
Tuloverot	-0,6	-0,5	-3,4	-3,0
Rahoituskulut	-0,5	-0,3	-1,9	-1,5
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,2	0,1
Poistot ja arvonalentumiset	-3,6	-3,2	-14,2	-12,8
Käyttökate (EBITDA)	8,1	7,1	33,3	27,9
Käyttökatteen oikaisu yhteensä*	0,4	0,0	0,7	1,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	8,5	7,1	34,1	28,9

Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökatteen riittävyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon yrityksen rahoituskulujen, poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruus. Oikaistu käyttökate antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentelekyvystä. Oikaistu käyttökate parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyttikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua käyttökateä.

Käyttökate (EBITDA), %				
Käyttökate /	8,1	7,1	33,3	27,9
Liikevaihto x 100	107,9	103,7	424,0	399,1
Käyttökate (EBITDA), %	7,5	6,8	7,9	7,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %				
Oikaistu käyttökate /	8,5	7,1	34,1	28,9
Liikevaihto x 100	107,9	103,7	424,0	399,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	7,9	6,8	8,0	7,2
Liikevoitto (EBIT) ja Oikaistu liikevoitto (EBIT)				
Kauden tulos	3,5	3,0	14,1	10,8
Tuloverot	-0,6	-0,5	-3,4	-3,0
Rahoituskulut	-0,5	-0,3	-1,9	-1,5
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,2	0,1
Liikevoitto	4,6	3,9	19,1	15,1
Poistojen ja arvonalentumisten oikaisu yhteensä**	0,0	0,0	0,1	0,5
Käyttökatteen oikaisu yhteensä*	0,4	0,0	0,7	1,0
Liikevoiton oikaisu yhteensä	0,4	0,0	0,9	1,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	4,9	3,9	20,0	16,6

Liikevoitto kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Liikevoitollaan yrityksen tulee kattaa mm. rahoituskulut, verot ja voitonjako, Oikaistu liikevoitto antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentelekyvystä. Oikaistu liikevoitto parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyttikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua liikevoittoa.

Liikevoitto (EBIT), %				
Liikevoitto /	4,6	3,9	19,1	15,1
Liikevaihto x 100	107,9	103,7	424,0	399,1

Liikevoitto (EBIT), %	4,2	3,7	4,5	3,8
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %				
Oikaistu liikevoitto /	4,9	3,9	20,0	16,6
Liikevaihto x 100	107,9	103,7	424,0	399,1
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	4,6	3,7	4,7	4,2
Rahavirta investointien jälkeen				
Liiketoiminnan nettorahavirta	16,5	13,2	34,9	32,3
Investointien nettorahavirta	-3,8	-6,0	-18,5	-25,5
Rahavirta investointien jälkeen	12,7	7,1	16,4	6,8

Rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) kertoo, kuinka paljon yrityksellä jää varoja jäljelle, kun juoksevan liiketoiminnan ja investointeihin sitoutunut raha on vähennetty. Se kertoo, paljonko yritykselle jää jaettavaa omistajille ja velkojille. Vapaa kassavirta kertoo, kuinka kestävällä pohjalla yhtiön kannattavuus on ja tunnusluku on pohja yrityksen arvonmääritykselle.

Tulos ennen veroja				
Kauden tulos	3,5	3,0	14,1	10,8
Tuloverot	-0,6	-0,5	-3,4	-3,0
Tulos ennen veroja	4,1	3,5	17,4	13,7
Bruttoinvestoinnit				
Aineelliset hyödykkeet kauden lopussa	61,9	45,5	61,9	45,5
Muut aineettomat hyödykkeet kauden lopussa	16,6	16,3	16,6	16,3
Liikearvo kauden lopussa	103,9	92,3	103,9	92,3
Lisätään kauden poistot ja arvonalentumiset	3,6	3,2	14,2	12,8
-				
Aineelliset hyödykkeet kauden alussa	57,7	46,1	45,5	48,6
Muut aineettomat hyödykkeet kauden alussa	16,7	16,2	16,3	15,1
Liikearvo kauden alussa	101,9	89,6	92,3	76,056
Rahoitusleasingsopimusten kauden muutos			12,5	
Aineellisten hyödykkeiden myynnit kaudella	-0,2	-0,1	-0,3	-0,3
Bruttoinvestoinnit	9,8	5,4	30,4	27,3

Bruttoinvestoinneilla tarkoitetaan pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden hankintoja mukaan lukien yritysjärjestelyt. Investoinneista ei vähennetä aineellisten hyödykkeiden myyntejä tai liiketoiminnoista luopumisia. Investoinnit on esitetty kassavirtaperusteisesti myös rahoituslaskelmassa.

Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %				
Kauden liikevaihto -	107,9	103,7	424,0	399,1
Yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella (rullaava 12 kk) -	3,6	15,0	14,8	51,3
Edellisen kauden liikevaihto	103,7	62,6	399,1	213,3
Liikevaihdon orgaaninen kasvu /	0,5	26,1	10,1	134,5
Edellisen kauden liikevaihto x 100	103,7	62,6	399,1	213,3
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	0,5	41,6	2,5	63,0

Liikevaihdon orgaaninen kasvu on olemassa olevan liiketoiminnan kasvua, jota ei ole hankittu yritysjärjestelyjen kautta. Orgaanista kasvua on mahdollista saada aikaiseksi palvelutarjontaa lisäämällä, uusasiakashankinnalla, olemassa olevien asiakkaiden käyntimäärien kasvulla, hinnankorotuksilla ja digitalisaatiolla. Julkisten tarjouskilpailujen kautta voitettujen sote-ulkoistukset ja itse perustetut toimipisteet lasketaan orgaaniseksi kasvuksi.

Oikaistu käyttökate ja oikaistu liikevoitto -tunnuslukujen kauden oikaisuerien kuvaus

milj. euroa	10-12/2017 3 kk	10-12/2016 3 kk	1-12/2017 12 kk	1-12/2016 12 kk
Käyttökate (EBITDA)	8,1	7,1	33,3	27,9
Oikaisut käyttökatteeseen				
Suunterveydenhoidon toimipisteiden sulkeminen	0,3		0,3	
Leikkaustoiminnan toimipisteen sulkeminen	0,1		0,1	
Tytäryhtiön aiempi omistus käypään arvoon	-0,2		-0,3	
Sovintosopimus liittyen konsernin toimitilakuluihin			0,2	
Hoivapalveluiden integroimisesta aiheutuneet kulut				0,1
Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut	0,2		0,4	
Leikkaustoiminnan aikaisemmalla tilikaudella päättyneen tuotantosopimuksen hyvite				0,9
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	0,4	0,0	0,7	1,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	8,5	7,1	34,1	28,9
Poistot ja arvonalentumiset	-3,6	-3,2	-14,2	-12,8
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin				
Suunterveydenhoidon toimipisteiden sulkeminen			0,1	0,4
Leikkaustoiminnan toimipisteen sulkeminen, Tampere				0,1
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	0,0	0,0	0,1	0,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	4,9	3,9	20,0	16,6
Liikevoitto (EBIT)	4,6	3,9	19,1	15,1

Oikaisuerät on esitetty tuloslaskelman riveillä seuraavasti:

milj. euroa	10-12/2017 3 kk	10-12/2016 3 kk	1-12/2017 12 kk	1-12/2016 12 kk
Liikevaihto				0,9
Liiketoiminnan muut tuotot	-0,2		-0,3	
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	0,2		0,4	0,1
Liiketoiminnan muut kulut, toimitilavuokrat	0,4		0,7	
Käyttökateen oikaisuerät yhteensä	0,4	0,0	0,7	1,0
Poistot ja arvonalentumiset			0,1	0,5
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä	0,4	0,0	0,9	1,5

Pihlajalinnan taloudellinen raportointi vuonna 2018

Tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus: viimeistään viikolla 11

Osavuositarkastus tammi-maaliskuu: perjantaina 4.5.2018

Puolivuositarkastus tammi-kesäkuu: torstaina 16.8.2018

Osavuositarkastus tammi-syyskuu: torstaina 1.11.2018

Varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi torstaina 5.4.2018 Tampereella.

Julkistamistilaisuus

Pihlajalinna Oyj järjestää tuloksen julkistamistilaisuuden analyytikoille ja medialle tiistaina 13.2.2018 klo 10.00 Kämp-hotellin Paavo Nurmi -kabinetissa, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

Turussa 12.2.2018

Pihlajalinna Oyj:n hallitus

Lisätiedot

Joni Aaltonen, toimitusjohtaja, +358 40 524 7270

Siri Markula, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, +358 40 743 2177, siri.markula@pihlajalinna.fi

Jakelu

Nasdaq Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet

investors.pihlajalinna.fi

Pihlajalinna lyhyesti

Pihlajalinna on yksi Suomen johtavista yksityisistä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tuottajista. Yhtiö tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita yksityishenkilöille, yrityksille, vakuutusyhtiöille ja julkisyhteisöille ja tarjoaa palveluita niin lääkärikeskuksissa ja terveysasemilla, hammasklinikoilla kuin sairaaloissakin eri puolilla Suomea. Yhtiö tuottaa yksityisissä lääkärikeskuksissa ja sairaaloissa muun muassa lääkärivastaanotto- ja erikoissairaanhoidon palveluita mukaan lukien päivystyspalvelut, monipuoliset kirurgiset palvelut sekä työterveyshuollon ja suun terveydenhoidon palvelut. Yhtiö tarjoaa julkisyhteisöille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuotantomalleja, joiden tarkoituksena on julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä tuottaa laadukkaita palveluita julkisrahoitteisen terveydenhuollon asiakkaille.